

**УЧЕБНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК
ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В1.1**

МОДУЛ „УСТНО ОБЩУВАНЕ“

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по английски език във втори гимназиален етап на средната степен на образование е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Език и култура“ и „Езикови практики“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“ и „Писмено общуване“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложи в програмата на съответния модул. В модулите „Език и култура“ и „Езикови практики“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по английски език за модул „Устно общуване“ за ученици от XI и XII клас, които започват да изучават английски език в IX клас и в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В1.1 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Програмата следва цикличната прогресия на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасяща се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по английски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за постигане на описаното ниво на езикова компетентност чрез стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и чрез насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати по умения	Нови знания
<p>1.* Аз и другите</p> <p>1.1. Междуличностни отношения: отношения между поколенията, приятелство, любов и партньорство в живота</p> <p>1.2. Реално и виртуално общуване</p> <p>2.* Ежедневие</p> <p>2.1. Личен живот, интереси и професионален избор</p> <p>2.2. Мечти и реалност</p> <p>2.3. Мода и стил</p> <p>3.* Здраве и здравословен начин на живот</p> <p>3.1. Природосъобразен живот</p> <p>3.2. Живот без стрес</p> <p>3.3. Активна почивка</p>	<p>СЛУШАНЕ</p> <p>При слушане на ежедневен разговор, интервю или дискусия, информационен бюлетин от средствата за масово осведомяване, несложни технически инструкции, описание на човек, предмет или място, кратък разказ по познати теми, свързани с ежедневието, с лични интереси или с профила на училището, когато се говори на стандартен език с нормално темпо, ясна дикция и стандартно произношение:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ученикът разбира общия смисъл на различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични или адаптирани/учебни); • ученикът разбира и извлича основната информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични или адаптирани/учебни); • ученикът разбира и извлича конкретна информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове 	<p>ФОНЕТИКА</p> <p>Преговор и систематизиране на наличните знания за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • транскрипция; • ударение в думата/фразово ударение/ударение в изречението; • интонационни модели. <p>Въвеждане на знания за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разлики в произношението на английските и българските гласни и съгласни; • произношение на несъществуващите в българския език гласни и съгласни и проблемни звукове (дълги и къси гласни, звучни съгласни в края на думата, твърдо /l/ - /w/). <p>ГРАМАТИКА</p> <p>I. МОРФОЛОГИЯ</p> <p>Глагол</p> <p>Въвеждане на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • глаголни фрази с <i>have, take, make, do, get</i>; • често употребявани глаголи-действия и глаголи-състояния (<i>love, hate, like, belong, own, understand, know, etc.</i>). <p>Време</p> <p>Функционална интеграция на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сегашните времена; • миналите времена; • формите за изразяване на бъдещо действие. <p>Въвеждане на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • минало перфектно време (<i>Past Perfect Tense</i>); • бъдеще време в миналото (<i>Future Simple in the Past</i>);

<p>4.* Природа и екология</p> <p>4.1. Екология, опазване на околната среда и запазване на природното равновесие</p> <p>4.2. Екологично мислене, екологични организации и инициативи</p> <p>5. Светът около мен</p> <p>5.1. Общество и прогрес</p> <p>5.2. Общество и медии</p> <p>6. Моята родина и светът</p> <p>6.1. Аз – гражданин на Европа и света</p> <p>6.2. Свят без граници: глобализация и национална идентичност</p>	<p>(автентични или адаптирани/учебни);</p> <ul style="list-style-type: none"> • ученикът разбира по-важните подробности от съдържанието на жанрово различни текстове по познати теми (автентични или адаптирани/учебни); • ученикът използва набор от стратегии при слушане на текстове от оригинални източници (напр. езикова догадка на база контекст, използване на визуални опори и пр.). <p>ГОВОРЕНЕ</p> <p>Монологична реч (устно изложение)</p> <p>При описание на лица, предмети и обекти или при предаване на събития или случки, при преразказ по зададени опори (вербални и визуални), при резюмиране (напр. на сюжета на книга или филм), при формулиране и обосноваване на лични чувства, мнения, планове, решения и действия, при представяне или обобщение на резултати от изпълнението на поставена задача (например проект), при устна презентация (по зададен модел) по познати теми, свързани с ежедневието, с лични</p>	<ul style="list-style-type: none"> • съгласуване на времената. <p>Залог</p> <p>Преговор, систематизиране и функционална интеграция на изучените страдателни глаголни форми и допълване с формите за нововъведените времена</p> <p>Въвеждане на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • страдателен залог (върху пряко и непряко допълнение). <p>Модалност</p> <p>Преговор, систематизиране и функционална интеграция на изучените модални глаголни форми</p> <p>Въвеждане на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • задължение, необходимост (<i>need</i>); • забрана (<i>cannot</i>); • молба (<i>will</i>). <p>Наклонение</p> <p>Преговор и функционална интеграция на изучените видове условни изречения (от нулев и първи тип)</p> <p>Въвеждане на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • условни изречения (от втори и трети тип); • повелително наклонение. <p>Нелични глаголни форми</p> <p>Преговор и функционална интеграция на изучените нелични глаголни форми</p> <p>Инфинитив (нови знания):</p> <ul style="list-style-type: none"> • пълен; • непълен (след модални глаголи, след <i>let, make</i>); • след <i>would like, would love, would hate, would prefer</i>; • след <i>stop</i>. <p>Герундий (нови знания):</p> <ul style="list-style-type: none"> • след предлог;
--	---	--

интереси или с профила на училището:

- ученикът построява логически своето изказване;
- ученикът създава самостоятелно устно изложение (със или без предварителна подготовка), като се съобразява с целта на общуването, потенциалния слушател и комуникативната ситуация;
- ученикът използва езикови средства, съобразени с основните изисквания за устно общуване, като говори сравнително гладко/плавно, дори и без предварителна подготовка, с близко до стандартното произношение и употребявайки езиковите структури по начин, който не възпрепятства разбирането.

Диалогична реч (участие в разговор)

При спонтанен или предварително подготвен разговор с един или повече събеседници, включително дискусия или интервю, по познати теми, свързани с ежедневието, с лични интереси или с профила на училището или по зададен модел:

- след фразите *(not) be worth, can't help, (not) be any use/good*;
- след глаголите *like, love, hate, prefer, dislike, mind, avoid, suggest, bear, stand*;
- след *stop*.

Съществително име

Преговор и функционална интеграция на:

- изучените форми за изразяване на определеност;
- знанията за вид и число на съществителните имена;
- знанията за притежание при съществителните имена;
- изучените словообразователни модели при съществителните имена.

Въвеждане на:

Нови знания за определители на съществителното

Синтактични модели:

- noun: *people; money*;
- determiner + noun: *the village; a house; our friends; those houses*;
- quantifier + noun: *some people; a lot of money*;
- determiner + adjective + noun: *our closest friends; a new house*;
- атрибутивна употреба на съществителни (noun + noun: *table manners*).

Местоимение

Преговор и функционална интеграция на изучените местоимения

Прилагателно име

Преговор и функционална интеграция на знанията за:

- степенуване на прилагателните имена;
- сравнение;
- неправилни форми;
- причастията като прилагателни (-ed and -ing adjectives).

Въвеждане на:

Словообразователни модели (напр. отрицателни представки при прилагателните имена)

Синтактични модели:

- ученикът инициира, поддържа и завършва разговор на определена тема, съобразен с целта на общуването и с останалите участници в него;
- ученикът реагира словесно на репликите на своите събеседници, като следва логиката на разговора и допринася за неговото развитие;
- ученикът изразява чувства, мнения, учтиво съгласие/несъгласие;
- ученикът използва езикови средства, съобразени с основните изисквания за устно общуване, като говори сравнително гладко/плавно, дори и без предварителна подготовка, с близко до стандартното произношение и употребявайки езиковите структури по начин, който не възпрепятства разбирането;
- ученикът използва компенсаторни комуникативни стратегии за поддържане на разговора, когато е налице дефицит на езиковите средства, с които разполага (например моли събеседника да повтори или да изясни онова, което току-що е казал, перифразира

- adjectives in front of a noun: *They have a beautiful house.*
- after a link verb like *be, look* or *feel*: *Their house is beautiful. That film looks interesting.*

Наречие

Преговор и функционална интеграция на знанията за:

- вид на наречието;
- място на наречието в изречението;
- словообразователни модели при наречията (вкл. и преговор на наречия, идентични по форма със съответните прилагателни имена).

Въвеждане на:

Наречия за вероятност

Степенуване на наречията (*comparative and superlative adverbs*)

Числително име

Преговор и функционална интеграция на знанията за бройните и редните числителни имена

II. СИНТАКСИС

Преговор на конструкцията и функционалната употреба на простите и сложните изречения

Сложно съставно изречение (нови знания):

- допълнителни подчинени изречения (*that clauses*);
- обстоятелствени подчинени изречения (за място, за начин, за условие).

Въвеждане на:

Непряка реч (съобщителни и въпросителни изречения)

ЛЕКСИКА

Лексикалният минимум включва основни лексикални единици, необходими за осъществяване на комуникация на прагово ниво по предвидените в програмата тематични области.

Лексикалният минимум включва още езикови средства за осъществяване на следните речеви актове: поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение,

	онова, което е чул/разбрал и др.).	съгласие/несъгласие, благодарност, молба, покана, пожелания за празници, поздравления, предложения, планиране на съвместна дейност, разказване, описание, съпоставителна характеристика, изразяване на мнения и препоръки, преценка и изводи.
--	------------------------------------	---

***Препоръчва се тематичните области 1, 2, 3 и 4 да се разработват в XI клас, а тематичните области 5 и 6 – в XII клас.**

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Годишен брой часове за изучаване на модула в XI клас – 72 часа

Годишен брой часове за изучаване на модула в XII клас – 31 часа

Препоръчително разпределение на учебните часове за учебна година	XI клас	XII клас
За нови знания	36 часа	15 часа
За упражнения, преговор и обобщение	25 часа	9 часа
За проекти и собствени проучвания	7 часа	4 часа
За контрол и оценка	4 часа	3 часа

Текущи оценки за учебен срок	XI клас	XII клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас	минимум 3 оценки	минимум 2 оценки
Домашни работи и проекти	минимум 2 оценки	минимум 1 оценка

Допълнителни уточнения за модул „Устно общуване“:

Езиковите знания, разписани в графа *Нови знания* от таблицата за *Учебно съдържание*, са обект на внимание и в модул „Писмено общуване“. В тази част урочните единици от двата модула следва да се съгласуват в съдържателен план, за да се запази единна прогресията при поднасянето им и да се избегне припокриването.

Уменията за устно общуване са интегрирани и свързани с темите. Подборът на текстовите разновидности трябва да е съобразен със спецификата и целите на всяко комуникативно умение, например:

- за слушане – автентични или адаптирани текстове като съобщения, обяви, упътвания, инструкции, диалози, интервюта, новини, откъси от пиеси, филми (вкл. по радиото и телевизията) и др.;
- за говорене (диалогична реч) – разговор с двама или повече участници (вкл. интервю, дискусия, дебат) за обмен на информация, за изразяване на мнение, емоции и отношение към събития и преживявания, за договаряне на съвместна дейност и аргументиране на мнение, за изразяване на съгласие/несъгласие със събеседниците си и др.;
- за говорене (монологична реч) – изказване (устна презентация) по предварително зададен план или по илюстративен материал; устен преразказ на кратки текстове, новини, интервюта, документални предавания; разказ за случки, събития, преживявания, впечатления, вкл. свързани с гледан филм или прочетена книга; описание на лица, места и явления и др.

**УЧЕБНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК
ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В1.1**

МОДУЛ „ПИСМЕНО ОБЩУВАНЕ“

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по английски език във втори гимназиален етап на средната степен на образование е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Език и култура“ и „Езикови практики“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“ и „Писмено общуване“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложен в програмата на съответния модул. В модулите „Език и култура“ и „Езикови практики“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по английски език за модул „Писмено общуване“ за ученици от XI и XII клас, които започват да изучават английски език в IX клас и в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В1.1 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Програмата следва цикличната прогресия на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасяща се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по английски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за постигане на описаното ниво на езикова компетентност чрез стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и чрез насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати по умения	Нови знания
<p>1.* Аз и другите</p> <p>1.1. Междуличностни отношения: отношения между поколенията, приятелство, любов и партньорство в живота</p> <p>1.2. Реално и виртуално общуване</p> <p>2.* Ежедневие</p> <p>2.1. Личен живот, интереси и професионален избор</p> <p>2.2. Мечти и реалност</p> <p>2.3. Мода и стил</p> <p>3.* Здраве и здравословен начин на живот</p> <p>3.1. Природосъобразен живот</p> <p>3.2. Живот без стрес</p> <p>3.3. Активна почивка</p>	<p>ЧЕТЕНЕ</p> <p>При четене на личен имейл/писмо, несложна делова и/или официална кореспонденция, информационен бюлетин, съобщение от средствата за масово осведомяване, блог, обява, реклама, програма или разписание, несложна техническа инструкция, интервю по актуална или позната тема, кратка статия от списание или вестник (вкл. читателско писмо или репортаж) по теми, свързани с ежедневието, с личните интереси или с профила на училището, адаптиран художествен или научнопопулярен текст, когато са написани на стандартен език:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ученикът разбира и извлича основната информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични или адаптирани/учебни); • ученикът разбира и извлича конкретна информация от 	<p>ГРАМАТИКА</p> <p>I. МОРФОЛОГИЯ</p> <p>Глагол</p> <p>Въвеждане на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • глаголни фрази с <i>have, take, make, do, get</i>; • често употребявани глаголи-действия и глаголи-състояния (<i>love, hate, like, belong, own, understand, know, etc.</i>). <p>Време</p> <p>Функционална интеграция на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сегашните времена; • миналите времена; • формите за изразяване на бъдещо действие. <p>Въвеждане на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • минало перфектно време (<i>Past Perfect Tense</i>); • бъдеще време в миналото (<i>Future Simple in the Past</i>); • съгласуване на времената. <p>Залог</p> <p>Преговор, систематизиране и функционална интеграция на изучените страдателни глаголни форми и допълване с формите за нововъведените времена</p> <p>Въвеждане на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • страдателен залог (върху пряко и непряко допълнение). <p>Модалност</p> <p>Преговор, систематизиране и функционална интеграция на изучените модални глаголни форми</p> <p>Въвеждане на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • задължение, необходимост (<i>need</i>);

<p>4.* Природа и екология</p> <p>4.1. Екология, опазване на околната среда и запазване на природното равновесие</p> <p>4.2. Екологично мислене, екологични организации и инициативи</p> <p>5. Светът около мен</p> <p>5.1. Общество и прогрес</p> <p>5.2. Общество и медии</p> <p>6. Моята родина и светът</p> <p>6.1. Аз – гражданин на Европа и света</p> <p>6.2. Свят без граници: глобализация и национална идентичност</p>	<p>различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични или адаптирани/учебни);</p> <ul style="list-style-type: none"> ученикът разбира в подробности съдържанието на различни в жанрово и стилово отношение текстове по познати теми (автентични или адаптирани/учебни); ученикът използва набор от стратегии при четене на текстове от оригинални източници (напр. открива значението на нови думи и изрази в контекст, търси ключови/опорни думи, разчита на международна лексика, прави справка с речник и/или друг подходящ източник и др.). <p>ПИСАНЕ</p> <p>Репродуктивно писане</p> <p>При водене на бележки по време на беседа, лекция, презентация на позната тема от ежедневието или свързана с личните интереси, при създаване на план или резюме на прочетен текст, при сбит или по-подробен преразказ на чут или прочетен текст, при разработване на проектна</p>	<ul style="list-style-type: none"> забрана (<i>cannot</i>); молба (<i>will</i>). <p>Наклонение</p> <p>Преговор и функционална интеграция на изучените видове условни изречения (от нулев и първи тип)</p> <p>Въвеждане на:</p> <ul style="list-style-type: none"> условни изречения (от втори и трети тип); повелително наклонение. <p>Нелични глаголни форми</p> <p>Преговор и функционална интеграция на изучените нелични глаголни форми</p> <p>Инфинитив (нови знания):</p> <ul style="list-style-type: none"> пълен; непълен (след модални глаголи, след <i>let, make</i>); след <i>would like, would love, would hate, would prefer</i>; след <i>stop</i>. <p>Герундий (нови знания):</p> <ul style="list-style-type: none"> след предлог; след фразите (<i>not</i>) <i>be worth, can't help, (not) be any use/good</i>; след глаголите <i>like, love, hate, prefer, dislike, mind, avoid, suggest, bear, stand</i>; след <i>stop</i>. <p>Съществително име</p> <p>Преговор и функционална интеграция на:</p> <ul style="list-style-type: none"> изучените форми за изразяване на определеност; знанията за вид и число на съществителните имена; знанията за притежание при съществителните имена; изучените словообразователни модели при съществителните имена. <p>Въвеждане на:</p> <p>Нови знания за определители на съществителното</p> <p>Синтактични модели:</p>
--	--	---

задача, изискваща съставяне на писмен текст на база събрана информация от различни източници:

- ученикът самостоятелно създава текст от определен тип (жанр), съобразен с целта на общуването и поставената задача, потенциалния читател и комуникативната ситуация;
- ученикът структурира правилно и логично изложението си или следва логиката на оригиналния текст;
- ученикът използва уместно езиковите средства, съобразявайки се с основните изисквания за писмено общуване и поставената задача по начин, който не възпрепятства разбирането;
- ученикът спазва изучените книжовни езикови норми (вкл. за правопис и пунктуация).

Продуктивно писане

При попълване на документация (формуляри, анкетни карти и др.), при съставяне на кратък автобиографичен текст по зададен модел, при водене на

- noun: *people; money;*
- determiner + noun: *the village; a house; our friends; those houses;*
- quantifier + noun: *some people; a lot of money;*
- determiner + adjective + noun: *our closest friends; a new house;*
- атрибутивна употреба на съществителни (noun + noun: *table manners*).

Местоимение

Преговор и функционална интеграция на изучените местоимения

Прилагателно име

Преговор и функционална интеграция на знанията за:

- степенуване на прилагателните имена;
- сравнение;
- неправилни форми;
- причастията като прилагателни (-ed and -ing adjectives).

Въвеждане на:

Словообразователни модели (напр. отрицателни представки при прилагателните имена)

Синтактични модели:

- adjectives in front of a noun: *They have a beautiful house.*
- after a link verb like *be, look* or *feel*: *Their house is beautiful. That film looks interesting.*

Наречие

Преговор и функционална интеграция на знанията за:

- вид на наречието;
- място на наречието в изречението;
- словообразователни модели при наречията (вкл. и преговор на наречия, идентични по форма със съответните прилагателни имена).

Въвеждане на:

Наречия за вероятност

Степенуване на наречията (*comparative and superlative adverbs*)

Числително име

Преговор и функционална интеграция на знанията за бройните и редните числителни

	<p>лична кореспонденция (картичка, писмо, покана, имейл), при съставяне на кратки информативни текстове (съобщения, бележки, обяви, анотации на книга или филм, доклади и др.), при описание на човек, предмет или място, при разказ за случка, преживяване или събитие, при създаване на съчинение (есе) на тема от ежедневието или свързана с личните интереси:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ученикът по опори или по модел самостоятелно създава текст от определен тип (жанр), съобразен с целта на общуването, потенциалния читател и комуникативната ситуация; • ученикът структурира правилно и построява логически изложението си; • ученикът използва уместно сравнително богат набор от изучените езикови средства, съобразявайки се с основните изисквания за писмено общуване и с поставената задача; • ученикът спазва изучените книжовни езикови норми (вкл. за правопис и пунктуация). 	<p>имена</p> <p>II. СИНТАКСИС</p> <p>Преговор на конструкцията и функционалната употреба на простите и сложните изречения</p> <p>Сложно съставно изречение (нови знания):</p> <ul style="list-style-type: none"> • допълнителни подчинени изречения (<i>that</i> clauses); • обстоятелствени подчинени изречения (за място, за начин, за условие). <p>Въвеждане на: Непряка реч (съобщителни и въпросителни изречения)</p> <p>ПРАВОПИС И ПУНКТУАЦИЯ</p> <p>Преговор и систематизиране на изучените правописни правила и пунктуация (напр. правилата за добавяне на окончания и наставки: <i>-s/-es/-ies, -ing, -er, -est, -ed, -th, -ieth, -ly</i>, правилата за употреба на главни букви и др.)</p> <p>Въвеждане на нови знания за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оформяне на непряка реч. <p>ЛЕКСИКА</p> <p>Лексикалният минимум включва основни лексикални единици, необходими за осъществяване на комуникация на прагово ниво по предвидените в програмата тематични области.</p> <p>Лексикалният минимум включва още езикови средства за осъществяване на следните речеви актове: поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение, съгласие/несъгласие, благодарност, молба, покана, пожелания за празници, поздравления, предложения, планиране на съвместна дейност, разказване, описание, съпоставителна характеристика, изразяване на мнения и препоръки, преценка и изводи.</p>
--	---	---

*Препоръчва се тематичните области 1, 2, 3 и 4 да се разработват в XI клас, а тематичните области 5 и 6 – в XII клас.

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Годишен брой часове за изучаване на модула в XI клас – 72 часа

Годишен брой часове за изучаване на модула в XII клас – 31 часа

Препоръчително разпределение на учебните часове за учебна година	XI клас	XII клас
За нови знания	36 часа	15 часа
За упражнения, преговор и обобщение	25 часа	9 часа
За проекти и собствени проучвания	7 часа	4 часа
За контрол и оценка	4 часа	3 часа

Текущи оценки за учебен срок	XI клас	XII клас
Писмени изпитвания и участие в работа в клас	минимум 2 оценки	минимум 1 оценка
Домашни работи и проекти	минимум 2 оценки	минимум 1 оценка
Контролни работи	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка

Допълнителни уточнения за модул „Писмено общуване“:

Езиковите знания, разписани в графа *Нови знания* от таблицата за *Учебно съдържание*, са обект на внимание и в модул „Устно общуване“. В тази част урочните единици от двата модула следва да се съгласуват в съдържателен план, за да се запази единна прогресията при поднасянето им и да се избегне припокриването.

Уменията за писмено общуване са интегрирани и свързани с темите. Подборът на текстовите разновидности трябва да е съобразен със спецификата и целите на всяко от комуникативните умения, например:

- за четене – автентични или адаптирани текстове като приказки, разкази, анекдоти, реклами, менюта, разписания, указания, обяви, проспекти, писма, електронни съобщения и др.;
- за писане – оригинални, авторски текстове като напр. съобщение, бележка, официално писмо, описание, разказ и др.

УЧЕБНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В1.1

МОДУЛ „ЕЗИК И КУЛТУРА“

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по английски език във втори гимназиален етап на средната степен на образование е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Език и култура“ и „Езикови практики“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“ и „Писмено общуване“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложи в програмата на съответния модул. В модулите „Език и култура“ и „Езикови практики“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по английски език за модул „Език и култура“ за ученици от XI и XII клас, които започват да изучават английски език в IX клас и в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В1.1 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Програмата следва цикличната прогресия на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасяща се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по английски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за постигане на описаното ниво на езикова компетентност чрез стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и чрез насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати	Нови знания
1. История и съвременност	Познавателна компетентност	
1.1. Англоезичният свят: Великобритания и страните от Британската общност, САЩ и Австралия	В резултат на обучението ученикът: <ul style="list-style-type: none"> • познава основни факти, свързани с историята, географията, политическото и социалното устройство на страната/страните на изучавания език; 	<ul style="list-style-type: none"> • географско разположение и особености на страните от англоезичния свят; • характеристики на населението – произход и състав/етническа и религиозна принадлежност; • основни региони и населени места/градове;
1.2. Политическо управление и законност (Великобритания и САЩ)	<ul style="list-style-type: none"> • познава някои от най-изтъкнатите автори/творци и техните най-бележити произведения/творби от областта на литературата, музиката, изобразителното изкуство, киното и др. в страната/страните на изучавания език; • познава структурата на образователната система и основните научни достижения в страната/страните на изучавания език; • познава особеностите на ежедневието, бита, традициите и празниците в страната/страните на изучавания език; 	<ul style="list-style-type: none"> • институцията на кралската власт и Парламентът във Великобритания; • парламентарно устройство на САЩ: президентската власт и Конгресът (Сенат и Камара на представителите); • основно понятие за конституция, политически партии и избирателна система; • законов ред (полиция и полицейски служители, Скотланд ярд, ФБР и ЦРУ) и прецедентно/обичайно право;
1.3. Историческа памет – бележити събития и изтъкнати личности (Великобритания и САЩ)	<ul style="list-style-type: none"> • познава типичните поведенчески модели (напр. при поздрав, при отправяне на покана и т.н.) и знае как да реагира адекватно според възприетите норми на поведение в страната/страните на изучавания език; 	<ul style="list-style-type: none"> • коренните жители на Великобритания и чуждестранните нашественици (викинги, римляни, нормани); Златният век на кралица Елизабет, кралица Виктория и Британската империя; • коренните жители на Америка; първите заселници от Европа; войната между Севера и Юга; Денят на независимостта на САЩ.
2. Културни традиции и празници	<ul style="list-style-type: none"> • разбира основните културни ценности и вярвания на носителите на изучавания език. 	
2.1. Национални празници и културни символи		<ul style="list-style-type: none"> • национални празници и чествания: Halloween, Guy Fawkes' Day, St. Patrick's Day; Thanksgiving Day, Independence Day (4th July) и др.; • английската Коледа и Нова година, Великден; • културните символи – напр. националното знаме; статуята на свободата и др.;

2.2. Традиции в образованието	<p>Поведенческа компетентност</p> <p>В резултат на обучението ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> открива/идентифицира проявленията на културното разнообразие; 	<ul style="list-style-type: none"> основни характеристики на английската и американската образователна система; елитни училища и университети – напр. Итън, Оксфорд, Кеймбридж, Харвърд и др.;
2.3. Научно-технически прогрес и основни достижения	<ul style="list-style-type: none"> осмисля/интерпретира смисъла и значението на културното различие (напр. даден факт или явление от чуждата култура) в рамките на съответния културен контекст; 	<ul style="list-style-type: none"> бележити учени и техните открития – напр. Джеймс Уот, Исак Нютън, Александър Флеминг, Александър Бел, Нийл Амстронг, Джон Атанасов и др.;
2.4. Културно-исторически паметници и бележити средища на културата и изкуството	<ul style="list-style-type: none"> сравнява и съпоставя, открива прилики и разлики между родната и културата/културите на носителите на изучавания език; в контекст на многоезичие прави подобни културни паралели и с останалите езици и култури, които познава. 	<ul style="list-style-type: none"> културно-исторически паметници и музеи – напр. Стоунхендж, Британският музей и др.; бележити културни средища – напр. Кралският театър, Бродуей и Холивуд.
3. Литература и изкуство		
3.1. Шедьоври в литературното наследство	<p>Ценностна компетентност</p> <p>В резултат на обучението ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> проявява отвореност и любознателност към културното разнообразие; 	<ul style="list-style-type: none"> изтъкнати английски писатели и поети и техните произведения – напр. Уилям Шекспир, Даниел Дефо, Джонатан Суифт, Чарлз Дикенс, Оскар Уайлд, сестрите Бронте, Джейн Остин, Джорж Бърнард Шоу, Агата Кристи, Сър Артър Конън Дойл, Джоан Роулинг и др.; изтъкнати американски писатели и поети и техните произведения – напр. Марк Твен, Ърнест Хемингуей, Джек Лондон, Рей Бредбъри и др.;
3.2. Незабравими филмови ленти	<ul style="list-style-type: none"> проявява толерантност и се въздържа от изяви на недоверие, предразсъдъци и негативно отношение към различията; проявява чувствителност към различието, вкл. и усет за потенциален межкултурен конфликт, както и такт при избягването му или неговото преодоляване; 	<ul style="list-style-type: none"> незабравими филми и актуални кинохитове (вкл. от анимационното кино и мюзикълите); изтъкнати актьори и режисьори; филмови награди и церемонии;
3.3. Музикални икони – класика и съвремение	<ul style="list-style-type: none"> проявява респект и уважение към културното различие, като не подценява достойнството и самобитността на родната 	<ul style="list-style-type: none"> някои основни музикални стилове и техните най-изявени представители (композитори и изпълнители) – напр. Гершуин, Луи Амстронг, Бийтълс, Ения и др.
4. Етикет на общуване		

<p>4.1. Културни стереотипи и поведенчески модели, културни ценности и вярвания</p>	<p>култура;</p> <ul style="list-style-type: none"> • умее да съпреживява и да изрази съпричастност към чувствата, вярванията и ценностите на носителите на изучавания език, както и към носители на други езици, които използват изучавания език като средство за комуникация. <p>Стратегическа компетентност</p> <p>В резултат на обучението ученикът:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • речеви стереотипи, ситуативни и комуникативни клишета съобразно регистъра на речта (напр. изразяване и реагиране на молба, извинение, комплимент, съчувствие, различни емоции, като радост, разочарование и др., даване на лично мнение и/или оценка, намесване в разговор и др.); • отражение на културните стереотипи в езика – културно-специфични метафори и модели на образност, някои идиоми и поговорки, традиционни анекдоти и приказки;
<p>4.2. Културни практики на идентичност в ежедневието</p>	<ul style="list-style-type: none"> • прилага стратегии за успешна межкултурна комуникация, вкл. и компенсаторни стратегии, за да избегне недоразумение при взаимодействието с представителите на другата културна общност, като отчита културните специфики (напр. вярвания, ценности, приети модели на поведение и пр.) на участниците в ситуацията на межкултурно общуване. 	<ul style="list-style-type: none"> • традиционни занимания и любими дейности: напр. пиенето на чай, английският пъб, голфът и конните надбягвания; английските клубове; междусъседските взаимоотношения и благотворителността; семейният пикник или барбекю и др.; • младежки културни стереотипи (напр. облекло, вкусове и типични занимания);
<p>4.3. Традиционни медии</p>		<ul style="list-style-type: none"> • основни британски и американски печатни издания (вестници, списания) и връзката им със социалните слоеве в обществото; • електронните медии: радио и телевизия (популярни програми и любими предавания).

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Годишен брой часове за изучаване на модула в XI клас – 0 часа

Годишен брой часове за изучаване на модула в XII клас – 31 часа

Препоръчително разпределение на учебните часове за учебна година	XII клас
За нови знания	16 часа
За упражнения, преговор и обобщение	6 часа
За проекти и собствени проучвания	7 часа
За контрол и оценка	2 часа

Текущи оценки за учебен срок	XII клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас (практически задачи, групови дискусии)	минимум 1 оценка
Домашни работи и проекти	минимум 1 оценка
Контролни работи	минимум 1 оценка

Допълнителни уточнения за модул „Език и култура“:

Описанието на новите знания в програмата няма изчерпателен и/или затворен характер – изброените примери в съответните тематични области имат по-скоро илюстративна цел и могат да бъдат допълвани и разширявани според интересите на учениците, т.е. залага се на проектната работа и самостоятелните проучвания на учениците по темите според интересите им.

Межкултурните знания следва да се поднасят в дух на толерантност към различието и в съпоставителен план със съответните проявления в родната култура.

УЧЕБНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В1.1

МОДУЛ „ЕЗИКОВИ ПРАКТИКИ“

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по английски език във втори гимназиален етап на средната степен на образование е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Език и култура“ и „Езикови практики“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“ и „Писмено общуване“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложи в програмата на съответния модул. В модулите „Език и култура“ и „Езикови практики“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по английски език за модул „Езикови практики“ за ученици от XI и XII клас, които започват да изучават английски език в IX клас и в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В1.1 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Програмата следва цикличната прогресия на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасяща се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по английски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за постигане на описаното ниво на езикова компетентност чрез стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и чрез насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати	Нови знания
<p>1. Рецептивни стратегии за комуникация на чужд език</p> <p>1.1. Практики в устната реч</p> <p>1.2. Практики в писмената реч</p> <p>2. Продуктивни стратегии за комуникация на чужд език</p> <p>2.1. Практики в устната реч</p> <p>2.2. Практики в писмената реч</p> <p>3. Език в употреба</p> <p>3.1. Граматичен строй на езика</p>	<p>1. Познавателна компетентност</p> <p>В резултат на обучението си ученикът:</p> <p>1.1. Фонетика/правоговор</p> <ul style="list-style-type: none"> разпознава чуждоезиковите звукове и правилно ги учленява; познава особеностите на словесното ударение в чуждия език; познава особеностите на логическото ударение в изречението в чуждия език; познава особеностите на интонационните модели в чуждия език. <p>1.2. Правопис</p> <ul style="list-style-type: none"> разпознава графемите на чуждия език; познава буквените съчетания и звуковете им съответствия на чуждия език; познава правописните и пунктуационните правила на чуждия език. <p>1.3. Граматика</p> <ul style="list-style-type: none"> осъзнава граматичните единици като единство от форма, значение и употреба; познава граматичните категории на чуждия език и езиковите средства за тяхното изразяване – според очакваното езиково ниво (B1.1); познава правилата за граматичния строеж на езика – според очакваното езиково ниво (B1.1). <p>1.4. Лексика</p> <ul style="list-style-type: none"> осъзнава лексикалните единици като единство от форма (правопис и произношение), значение и употреба; познава основните видове значение на думите – разбира техния буквален смисъл и метафорична употреба; познава основните лексикални връзки между думите (напр. 	<p>ЕЗИКОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ</p> <p>1. Фонетика</p> <p>Преговор и затвърждаване на основните фонетични и интонационни норми на произношение и правоговор в английския език в степен, необходима за успешна устна комуникация.</p> <p>2. Правопис и пунктуация</p> <p>Обобщаване на основните правописни и пунктуационни норми на английския език в степен, необходима за успешна писмена комуникация.</p> <p>3. Граматика: Морфология</p> <p>Преговор и функционална интеграция на усвоените морфологични знания в речевите умения за постигане на успешна комуникация.</p> <p><i>Съществително име</i></p> <p>Преговор и обобщаване на структурата и употребата на именната фраза (вкл. и на различните видове определители в нея). Затвърждаване на изучените граматични категории на съществителните имена (вид, число, определеност, притежание и др.) и на езиковите средства за изразяването им. Упражняване на словообразователните модели на съществителното.</p> <p><i>Прилагателно име</i></p> <p>Преговор и обобщаване на образуването, значението и употребата на формите на прилагателните имена в английския език (основна, сравнителна и</p>

<p>3.2. Лексикално богатство</p> <p>3.3. Правописни и правоговорни норми на книжовния език</p> <p>3.4. Официален и неофициален регистър на речта</p>	<p>синоними, антоними и др.) – според очакваното ниво (B1.1);</p> <ul style="list-style-type: none"> познава словообразователните модели в чуждия език – според очакваното ниво (B1.1). <p>1.5. Словесни действия/езикови функции</p> <ul style="list-style-type: none"> осъзнава словесните действия/езиковите функции като единство от форма (езикови средства за изразяване на действието), значение и употреба; познава широк набор от словесни модели за общуване на чуждия език (напр. поздрав, молба, извинение, изразяване на съгласие или несъгласие и др.); познава различните езикови средства, които могат да изразят една и съща езикова функция. <p>2. Прагматико-стратегическа компетентност</p> <p>Общи езикови умения и навици:</p> <ul style="list-style-type: none"> за езикова догадка на значението на непознатите езикови елементи от контекст; за трансфер на усвоените езикови знания към нов контекст на употреба; за подчиняване на езиковите знания на комуникативното намерение; за използване на компенсаторни комуникативни стратегии в ситуации на общуване, когато е налице дефицит на езиковите средства, с които ученикът разполага. <p>В резултат на обучението си ученикът:</p> <p>2.1. Фонетика/правоговор</p> <ul style="list-style-type: none"> разбира, когато се говори на книжовен, недиалектен език с нормално темпо, ясна дикция и стандартно произношение; правилно учленява чуждоезиковите звукове; поставя правилно словесното ударение при изговор на лексикални единици в изолация или в свързано изказване, както и логическото ударение в изречението; използва правилно и уместно особеностите на интонационните модели в чуждия език; 	<p>превъзходна). Упражняване на основните словообразователни модели на прилагателното.</p> <p>Местоимение</p> <p>Преговор и обобщаване на формообразуването, значението и употребата на изучените видове местоимения в английския език.</p> <p>Числително име</p> <p>Преговор и обобщаване на формата, значението и употребата на числителните бройни и числителните редни в английския език.</p> <p>Глагол</p> <p>Преговор и обобщаване на структурата и употребата на глаголната фраза. Затвърждаване на изучените граматични категории на глагола в английския език (време, вид, наклонение, залог, модалност и др.) и на езиковите средства за изразяването им. Упражняване на основните словообразователни модели на глагола. Разширяване на знанията за фразовите глаголи.</p> <p>Наречие</p> <p>Преговор и обобщаване на формата (основна, сравнителна и превъзходна), значението и употребата на различните видове наречия в английския език. Затвърждаване на знанията за мястото на наречието в изречението.</p> <p>Служебни части на речта</p> <p>Преговор и систематизиране на знанията за значението и употребата на:</p> <ul style="list-style-type: none"> предлози; съюзи и съюзни думи; частици, междуметия и др.
--	---	--

- говори с ясна дикция и стандартно произношение, което не възпрепятства разбирането.

2.2. Правопис

- изписва правилно графемите на чуждия език;
- изписва и изговаря правилно буквените съчетания и звуковите им съответствия на чуждия език;
- спазва изучените правописни и пунктуационни норми на книжовния език.

2.3. Граматика

- разпознава и осмисля употребата на изучените понятийни категории и граматически структури (вкл. и за изграждане на логическите връзки в строежа на текста);
- в контекст на контролирана употреба използва правилно и уместно изучените понятийни категории и граматически структури, като спазва изучените правила за граматичния строеж на езика;
- при свободна комуникативна употреба прилага уверено сравнително богат набор от изучените граматически структури и форми, като ги подчинява на комуникативното намерение.

2.4. Лексика

- открива и осмисля употребата на изучените понятийни категории и лексикални единици (думи и изрази) в контекст (вкл. и за изграждане на логическите връзки в строежа на текста);
- в контекст на контролирана употреба използва правилно и уместно изучените понятийни категории и лексикални единици, като борави правилно с изучените словообразователни модели и прилага уместно основните лексикални връзки между думите и изразите;
- при свободна комуникативна употреба използва уверено сравнително богат набор от изучените лексикални единици, като ги подчинява на комуникативното намерение.

2.5. Словесни действия/езикови функции

- открива и осмисля употребата на словесните действия (езиковата

4. Граматика: Синтаксис

Преговор и функционална интеграция на усвоените знания за синтактичната структура на английския език в речевите умения за постигане на успешна комуникация.

Синтаксис на простото изречение

Преговор и обобщаване на начините за изразяване на субект, предикат и обект на действието в простото изречение; сказуемно определение и обстоятелствено пояснение. Затвърждаване на основните синтактични модели в английския език (вкл. и емфатични). Упражняване на съгласуването между подлога и сказуемото.

Синтаксис на сложното изречение

Преговор и обобщаване на изучените видове сложни съчинени и сложни съставни изречения (вкл. и езиковите средства за изразяване на връзките между тях).

Пряка и непряка реч

Преговор и систематизиране на знанията за предаването на пряка в непряка реч в английския език. Обобщаване на правилата за съгласуване на времената.

5. Граматика на текста

Синтактична свързаност (кохезия)

Преговор и систематизиране на знанията за осъществяване на синтактичната свързаност (кохезията) в текста – напр. чрез думи и изрази за връзка между изреченията и параграфите.

Смислово изграждане на текста (кохерентност)

Преговор и систематизиране на знанията за осъществяване на смисловото единство на текста

	<p>функция) за пълноценно общуване на чуждия език;</p> <ul style="list-style-type: none"> • в контекст на контролирана употреба използва правилно и уместно изучените словесни действия и поведенчески модели (напр. поздрав, молба, извинение, изразяване на съгласие или несъгласие и др.); • при свободна комуникативна употреба използва уверено широк набор от изучени словесни действия и модели (напр. поздрав, молба, извинение, изразяване на съгласие или несъгласие и др.), като ги подчинява на комуникативното намерение. 	<p>(кохерентност).</p> <p>6. Лексика Обобщаване и систематизиране на изучените лексикални единици, необходими за самостоятелно ползване на езика по предвидените в програмата тематични области.</p>
--	--	---

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Годишен брой часове за изучаване на модула в XI клас – 0 часа

Годишен брой часове за изучаване на модула в XII клас – 31 часа

Препоръчително разпределение на учебните часове за учебна година	XII клас
За нови знания	3 часа
За упражнения, преговор и обобщение	21 часа
За проекти и собствени проучвания	4 часа
За контрол и оценка	3 часа

Текущи оценки за учебен срок	XII клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас (практически задачи, групови дискусии)	минимум 1 оценка
Домашни работи и проекти	минимум 1 оценка
Контролни работи	минимум 1 оценка

**УЧЕБНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК
ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В1
МОДУЛ „УСТНО ОБЩУВАНЕ“**

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по английски език във втори гимназиален етап на средната степен на образование е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Език и култура“ и „Езикови практики“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“ и „Писмено общуване“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложи в програмата на съответния модул. В модулите „Език и култура“ и „Езикови практики“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по английски език за модул „Устно общуване“ за ученици от XI и XII клас, които след неинтензивно и неразширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В1 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Програмата следва спираловидния принцип на повторимост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящ се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по английски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за постигане на описаното ниво на езикова компетентност чрез стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и чрез насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати по умения	Нови знания
<p>1.* Аз и другите</p> <p>1.1. Междуличностни отношения: отношения между поколенията, приятелство, любов и партньорство в живота</p> <p>1.2. Реално и виртуално общуване</p> <p>2.* Ежедневие</p> <p>2.1. Личен живот, интереси и професионален избор</p> <p>2.2. Мечти и реалност</p> <p>2.3. Мода и стил</p> <p>3.* Здраве и здравословен начин на живот</p> <p>3.1. Природосъобразен живот</p> <p>3.2. Живот без стрес</p> <p>3.3. Активна почивка</p>	<p>СЛУШАНЕ</p> <p>При слушане на ежедневен разговор, интервю или дискусия, информационен бюлетин от средствата за масово осведомяване, несложни технически инструкции, описание на човек, предмет или място, кратък разказ по познати теми, свързани с ежедневието, с лични интереси или с профила на училището, когато се говори на стандартен език с нормално темпо, ясна дикция и стандартно произношение:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ученикът разбира общия смисъл на различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични или адаптирани/учебни); • ученикът разбира и извлича основната информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични или адаптирани/учебни); • ученикът разбира и извлича конкретна информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове 	<p>ФОНЕТИКА</p> <p>Преговор и систематизиране на наличните знания за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • транскрипция; • ударение в думата/фразово ударение/ударение в изречението; • интонационни модели. <p>Въвеждане на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • омофони; • редукция на гласни в свързана реч (произношение на спомагателни глаголи, модални глаголи и предлози). <p>ГРАМАТИКА</p> <p>I. МОРФОЛОГИЯ</p> <p>Глагол</p> <p>Време</p> <p>Въвеждане на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сегашно перфектно продължително време (<i>Present Perfect Progressive Tense</i>) в съпоставка със сегашно перфектно време; • модална употреба на сегашно продължително време (<i>Present Progressive Tense</i>) за изразяване на раздражение, неодобрение; • минало перфектно продължително време (<i>Past Perfect Progressive Tense</i>) в съпоставка с минало перфектно време; • бъдеще продължително време и бъдеще перфектно време (<i>Future Progressive Tense</i> и <i>Future Perfect Tense</i>); • бъдеще време в миналото (<i>Future Progressive in the Past</i> и <i>Future Perfect in the Past</i>) – тези две времена се разглеждат в контекста на условното наклонение и съгласуването на времената при предаване на пряка реч в непряка; • употреба на глаголи-състояния (<i>non-progressive verbs</i>) с продължителни времена. <p>Функционална интеграция на:</p>

<p>4.* Природа и екология</p> <p>4.1. Екология, опазване на околната среда и запазване на природното равновесие</p> <p>4.2. Екологично мислене, екологични организации и инициативи</p> <p>5. Светът около мен</p> <p>5.1. Общество и прогрес</p> <p>5.2. Общество и медии</p> <p>6. Моята родина и светът</p> <p>6.1. Аз – гражданин на Европа и света</p> <p>6.2. Свят без граници: глобализация и национална идентичност</p>	<p>(автентични или адаптирани/учебни);</p> <ul style="list-style-type: none"> • ученикът разбира по-важните подробности от съдържанието на жанрово различни текстове по познати теми (автентични или адаптирани/учебни); • ученикът използва набор от стратегии при слушане на текстове от оригинални източници (напр. езикова догадка на база контекст, използване на визуални опори и пр.). <p>ГОВОРЕНЕ</p> <p>Монологична реч (устно изложение)</p> <p>При описание на лица, предмети и обекти или при предаване на събития или случки, при преразказ по зададени опори (вербални и визуални), при резюмиране (напр. на сюжета на книга или филм), при формулиране и обосноваване на лични чувства, мнения, планове, решения и действия, при представяне или обобщение на резултати от изпълнението на поставена задача (например проект), при устна презентация (по зададен модел) по познати теми, свързани с ежедневието, с лични</p>	<ul style="list-style-type: none"> • сегашните времена (изучени и нови); • миналите времена (изучени и нови); • формите за изразяване на бъдеще време (изучени и нови). <p>Залог</p> <p>Преговор, систематизиране и функционална интеграция на изучените страдателни глаголни форми и допълване с формите за нововъведените времена</p> <p>Въвеждане на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • безличен страдателен залог (<i>It is thought/considered...</i>). <p>Модалност</p> <p>Преговор, систематизиране и функционална интеграция на изучените модални глаголни форми</p> <p>Въвеждане на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>must</i> (за изразяване на съвет/препоръка); • <i>ought</i> (за изразяване на препоръка); • <i>used</i> и <i>would</i> (за изразяване на обичайно минало); • <i>must, can, could, may, might</i> (за изразяване на степен на вероятност при догадка) – употреба с прост инфинитив и употреба с перфектен инфинитив; • изразяване на обичайно сегашно с <i>will</i>. <p>Наклонение</p> <p>Преговор и функционална интеграция на всички изучени видове условни изречения (от нулев, първи, втори и трети тип)</p> <p>Въвеждане на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • условни изречения с <i>unless</i>; • други начини за изразяване на условност (<i>disguised conditional – in case, as long as, provided, assuming, supposing, on condition, etc.</i>). <p>Imaginary situations – present and past (<i>I wish..., Suppose..., Imagine..., If only..., ...as if...</i>)</p> <p>Нелични глаголни форми</p> <p>Преговор и функционална интеграция на изучените нелични глаголни форми</p>
--	---	---

интереси или с профила на училището:

- ученикът построява логически своето изказване;
- ученикът създава самостоятелно устно изложение (със или без предварителна подготовка), като се съобразява с целта на общуването, потенциалния слушател и комуникативната ситуация;
- ученикът използва езикови средства, съобразени с основните изисквания за устно общуване, като говори сравнително гладко/плавно, дори и без предварителна подготовка, с близко до стандартното произношение и употребявайки езиковите структури по начин, който не възпрепятства разбирането.

Диалогична реч (участие в разговор)

При спонтанен или предварително подготвен разговор с един или повече събеседници, включително дискусия или интервю, по познати теми, свързани с ежедневието, с лични интереси или с профила на училището или по зададен модел:

Инфинитив (нови знания):

- (непълнен) след глаголи за възприятие – *see, hear, feel, watch, notice, etc.*;
- (пълнен) след модални глаголи – *ought, used, need*;
- глаголи, които изискват само инфинитив;
- форми на инфинитива (*simple, perfect, passive*).

Герундий (нови знания):

- след глаголи за възприятие – *see, hear, feel, watch, etc.*;
- глаголи, които изискват само герундий;
- форми на герундия (*simple, perfect, passive*).

Глаголи, които се употребяват с инфинитив и с герундий с различно значение (*stop, remember, forget, try, etc.*)

Съществително име

Определеност

Преговор и функционална интеграция на изучените форми за изразяване на определеност

Въвеждане на:

- членуване на организации, исторически събития и епохи.

Вид и число

Преговор и функционална интеграция на знанията за вид и число на съществителните имена

Притежание

Преговор и функционална интеграция на знанията за притежание при съществителните имена

Словообразователни модели

Въвеждане на:

- словообразователни модели при съществителните имена (вкл. *compound nouns, plural forms of compound nouns*).

Местоимение

Преговор и функционална интеграция на изучените местоимения

- ученикът инициира, поддържа и завършва разговор на определена тема, съобразен с целта на общуването и с останалите участници в него;
- ученикът реагира словесно на репликите на своите събеседници, като следва логиката на разговора и допринася за неговото развитие;
- ученикът изразява чувства, мнения, учтиво съгласие/несъгласие;
- ученикът използва езикови средства, съобразени с основните изисквания за устно общуване, като говори сравнително гладко/плавно, дори и без предварителна подготовка, с близко до стандартното произношение и употребявайки езиковите структури по начин, който не възпрепятства разбирането;
- ученикът използва компенсаторни комуникативни стратегии за поддържане на разговора, когато е налице дефицит на езиковите средства, с които разполага (например моли събеседника да повтори или да изясни онова, което току-що е казал, перифразира

Прилагателно име

Преговор и функционална интеграция на знанията за степенуване на прилагателните имена

Въвеждане на:

- съставни прилагателни имена (*compound adjectives*).

Наречие

Преговор и функционална интеграция на знанията за степенуване на наречията, мястото на наречието в изречението и словообразователни модели при наречията (вкл. и преговор на наречия, идентични по форма със съответните прилагателни имена)

II. СИНТАКСИС

Преговор на конструкцията и функционалната употреба на простите и сложните изречения

Просто изречение (нови знания):

- паралелизъм (*either ... or, neither ... nor, both ... and*).

Сложно съставно изречение (нови знания):

- определителни подчинени изречения (*non-defining relative clauses*);
- определителни подчинени изречения (*omitting the relative pronoun*);
- функционална употреба на непряка реч (съгласуване на времената и предаване на смесени изречения и изказвания);
- емфатични конструкции (*It was Jo who ..., What I think is...*).

Синтактична свързаност (кохезия): adverbs connecting sentences (*besides, in addition, furthermore, however, etc.*)

Смислово изграждане на текста (кохерентност): adverbs connecting blocks of text (*first, second, next, then, finally*), единство на местоименията, употреба на *one*

ЛЕКСИКА

Лексикалният минимум включва основни лексикални единици, необходими за осъществяване на комуникация на прагово ниво по предвидените в програмата тематични области.

	онова, което е чул/разбрал и др.).	Лексикалният минимум включва още езикови средства за осъществяване на следните речеви актове: поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение, съгласие/несъгласие, благодарност, молба, покана, пожелания за празници, поздравления, предложения, планиране на съвместна дейност, разказване, описание, съпоставителна характеристика, изразяване на мнения и препоръки, преценка и изводи.
--	------------------------------------	---

***Препоръчва се тематичните области 1, 2, 3 и 4 да се разработват в XI клас, а тематичните области 5 и 6 – в XII клас.**

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Годишен брой часове за изучаване на модула в XI клас – 72 часа

Годишен брой часове за изучаване на модула в XII клас – 31 часа

Препоръчително разпределение на учебните часове за учебна година	XI клас	XII клас
За нови знания	36 часа	15 часа
За упражнения, преговор и обобщение	25 часа	9 часа
За проекти и собствени проучвания	7 часа	4 часа
За контрол и оценка	4 часа	3 часа

Текущи оценки за учебен срок	XI клас	XII клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас	минимум 3 оценки	минимум 2 оценки
Домашни работи и проекти	минимум 2 оценки	минимум 1 оценка

Допълнителни уточнения за модул „Устно общуване“:

Езиковите знания, разписани в графа *Нови знания* от таблицата за *Учебно съдържание*, са обект на внимание и в модул „Писмено общуване“. В тази част урочните единици от двата модула следва да се съгласуват в съдържателен план, за да се запази единна прогресията при поднасянето им и да се избегне припокриването.

Уменията за устно общуване са интегрирани и свързани с темите. Подборът на текстовите разновидности трябва да е съобразен със спецификата и целите на всяко комуникативно умение, например:

- за слушане – автентични или адаптирани текстове като съобщения, обяви, упътвания, инструкции, диалози, интервюта, новини, откъси от пиеси, филми (вкл. по радиото и телевизията) и др.;
- за говорене (диалогична реч) – разговор с двама или повече участници (вкл. интервю, дискусия, дебат) за обмен на информация, за изразяване на мнение, емоции и отношение към събития и преживявания, за договаряне на съвместна дейност и аргументиране на мнение, за изразяване на съгласие/несъгласие със събеседниците си и др.;
- за говорене (монологична реч) – изказване (устна презентация) по предварително зададен план или по илюстративен материал; устен преразказ на кратки текстове, новини, интервюта, документални предавания; разказ за случки, събития, преживявания, впечатления, вкл. свързани с гледан филм или прочетена книга; описание на лица, места и явления и др.

УЧЕБНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В1

МОДУЛ „ПИСМЕНО ОБЩУВАНЕ“

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по английски език във втори гимназиален етап на средната степен на образование е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Език и култура“ и „Езикови практики“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“ и „Писмено общуване“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложен в програмата на съответния модул. В модулите „Език и култура“ и „Езикови практики“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по английски език за модул „Писмено общуване“ за ученици от XI и XII клас, които след неинтензивно и неразширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В1 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Програмата следва спираловидния принцип на повторимост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящ се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по английски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за постигане на описаното ниво на езикова компетентност чрез стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и чрез насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати по умения	Нови знания
<p>1.* Аз и другите</p> <p>1.1. Междуличностни отношения: отношения между поколенията, приятелство, любов и партньорство в живота</p> <p>1.2. Реално и виртуално общуване</p> <p>2.* Ежедневие</p> <p>2.1. Личен живот, интереси и професионален избор</p> <p>2.2. Мечти и реалност</p> <p>2.3. Мода и стил</p> <p>3.* Здраве и здравословен начин на живот</p> <p>3.1. Природосъобразен живот</p> <p>3.2. Живот без стрес</p> <p>3.3. Активна почивка</p>	<p>ЧЕТЕНЕ</p> <p>При четене на личен имейл/писмо, несложна делова и/или официална кореспонденция, информационен бюлетин, съобщение от средствата за масово осведомяване, блог, обява, реклама, програма или разписание, несложна техническа инструкция, интервю по актуална или позната тема, кратка статия от списание или вестник (вкл. читателско писмо или репортаж) по теми, свързани с ежедневието, с личните интереси или с профила на училището, адаптиран художествен или научнопопулярен текст, когато са написани на стандартен език:</p> <ul style="list-style-type: none"> ученикът разбира и извлича основната информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични или адаптирани/учебни); 	<p>ГРАМАТИКА</p> <p>I. МОРФОЛОГИЯ</p> <p>Глагол</p> <p>Време</p> <p>Въвеждане на:</p> <ul style="list-style-type: none"> сегашно перфектно продължително време (<i>Present Perfect Progressive Tense</i>) в съпоставка със сегашно перфектно време; модална употреба на сегашно продължително време (<i>Present Progressive Tense</i>) за изразяване на раздражение, неодобрение; минало перфектно продължително време (<i>Past Perfect Progressive Tense</i>) в съпоставка с минало перфектно време; бъдеще продължително време и бъдеще перфектно време (<i>Future Progressive Tense</i> и <i>Future Perfect Tense</i>); бъдеще време в миналото (<i>Future Progressive in the Past</i> и <i>Future Perfect in the Past</i>) – тези две времена се разглеждат в контекста на условното наклонение и съгласуването на времената при предаване на пряка реч в непряка; употреба на глаголи-състояния (<i>non-progressive verbs</i>) с продължителни времена. <p>Функционална интеграция на:</p> <ul style="list-style-type: none"> сегашните времена (изучени и нови); миналите времена (изучени и нови); всички форми за изразяване на бъдеще време (изучени и нови). <p>Залог</p> <p>Преговор, систематизиране и функционална интеграция на изучените страдателни глаголни форми и допълване с формите за нововъведените времена</p> <p>Въвеждане на:</p> <ul style="list-style-type: none"> безличен страдателен залог (<i>It is thought/considered...</i>).

<p>4.* Природа и екология</p> <p>4.1. Екология, опазване на околната среда и запазване на природното равновесие</p> <p>4.2. Екологично мислене, екологични организации и инициативи</p> <p>5. Светът около мен</p> <p>5.1. Общество и прогрес</p> <p>5.2. Общество и медии</p> <p>6. Моята родина и светът</p> <p>6.1. Аз – гражданин на Европа и света</p> <p>6.2. Свят без граници: глобализация и национална идентичност</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ученикът разбира и извлича конкретна информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични или адаптирани/учебни); • ученикът разбира в подробности съдържанието на различни в жанрово и стилово отношение текстове по познати теми (автентични или адаптирани/учебни); • ученикът използва набор от стратегии при четене на текстове от оригинални източници (напр. открива значението на нови думи и изрази в контекст, търси ключови/опорни думи, разчита на международна лексика, прави справка с речник и/или друг подходящ източник и др.). <p>ПИСАНЕ</p> <p>Репродуктивно писане</p> <p>При водене на бележки по време на беседа, лекция, презентация на позната тема от ежедневието или свързана с личните интереси, при създаване на план или резюме на прочетен текст, при сбит</p>	<p>Модалност</p> <p>Преговор, систематизиране и функционална интеграция на изучените модални глаголни форми</p> <p>Въвеждане на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>must</i> (за изразяване на съвет/препоръка); • <i>ought</i> (за изразяване на препоръка); • <i>used</i> и <i>would</i> (за изразяване на обичайно минало); • <i>must, can, could, may, might</i> (за изразяване на степен на вероятност при догадка) – употреба с прост инфинитив и употреба с перфектен инфинитив; • изразяване на обичайно сегашно с <i>will</i>. <p>Наклонение</p> <p>Преговор и функционална интеграция на всички изучени видове условни изречения (от нулев, първи, втори и трети тип)</p> <p>Въвеждане на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • условни изречения с <i>unless</i>; • други начини за изразяване на условност (<i>disguised conditional – in case, as long as, provided, assuming, supposing, on condition, etc.</i>). <p>Imaginary situations – present and past (<i>I wish..., Suppose..., Imagine..., If only..., ...as if...</i>)</p> <p>Нелични глаголни форми</p> <p>Преговор и функционална интеграция на изучените нелични глаголни форми</p> <p>Инфинитив (нови знания):</p> <ul style="list-style-type: none"> • (непълен) след глаголи за възприятие – <i>see, hear, feel, watch, notice, etc.</i>; • (пълен) след модални глаголи – <i>ought, used, need</i>; • глаголи, които изискват само инфинитив; • форми на инфинитива (<i>simple, perfect, passive</i>). <p>Герундий (нови знания):</p> <ul style="list-style-type: none"> • след глаголи за възприятие – <i>see, hear, feel, watch, etc.</i>; • глаголи, които изискват само герундий; • форми на герундия (<i>simple, perfect, passive</i>). <p>Глаголи, които се употребяват с инфинитив и с герундий с различно значение (<i>stop,</i></p>
--	---	---

или по-подробен преразказ на чут или прочетен текст, при разработване на проектна задача, изискваща съставяне на писмен текст на база събрана информация от различни източници:

- ученикът самостоятелно създава текст от определен тип (жанр), съобразен с целта на общуването и поставената задача, потенциалния читател и комуникативната ситуация;
- ученикът структурира правилно и логично изложението си или следва логиката на оригиналния текст;
- ученикът използва уместно езиковите средства, съобразявайки се с основните изисквания за писмено общуване и поставената задача по начин, който не възпрепятства разбирането;
- ученикът спазва изучените книжовни езикови норми (вкл. за правопис и пунктуация).

Продуктивно писане

При попълване на

remember, forget, try, etc.)

Съществително име

Определеност

Преговор и функционална интеграция на изучените форми за изразяване на определеност

Въвеждане на:

- членуване на организации, исторически събития и епохи.

Вид и число

Преговор и функционална интеграция на знанията за вид и число на съществителните имена

Притежание

Преговор и функционална интеграция на знанията за притежание при съществителните имена

Словообразователни модели

Въвеждане на:

- словообразователни модели при съществителните имена (вкл. *compound nouns, plural forms of compound nouns*).

Местоимение

Преговор и функционална интеграция на изучените местоимения

Прилагателно име

Преговор и функционална интеграция на знанията за степенуване на прилагателните имена

Въвеждане на:

- съставни прилагателни имена (*compound adjectives*).

Наречие

Преговор и функционална интеграция на знанията за степенуване на наречията, мястото на наречието в изречението и словообразователни модели при наречията (вкл. и преговор на наречия, идентични по форма със съответните прилагателни имена)

документация (формуляри, анкетни карти и др.), при съставяне на кратък автобиографичен текст по зададен модел, при водене на лична кореспонденция (картичка, писмо, покана, имейл), при съставяне на кратки информативни текстове (съобщения, бележки, обяви, анотации на книга или филм, доклади и др.), при описание на човек, предмет или място, при разказ за случка, преживяване или събитие, при създаване на съчинение (есе) на тема от ежедневието или свързана с личните интереси:

- ученикът по опори или по модел самостоятелно създава текст от определен тип (жанр), съобразен с целта на общуването, потенциалния читател и комуникативната ситуация;
- ученикът структурира правилно и построява логически изложението си;
- ученикът използва уместно сравнително богат набор от изучените езикови средства, съобразявайки се с основните изисквания за писмено общуване и с

II. СИНТАКСИС

Преговор на конструкцията и функционалната употреба на простите и сложните изречения

Просто изречение (нови знания):

- паралелизъм (*either ... or, neither ... nor, both ... and*).

Сложно съставно изречение (нови знания):

- определителни подчинени изречения (*non-defining relative clauses*);
- определителни подчинени изречения (*omitting the relative pronoun*);
- функционална употреба на непряка реч (съгласуване на времената и предаване на смесени изречения и изказвания);
- емфатични конструкции (*It was Jo who ..., What I think is ...*).

Синтактична свързаност (кохезия): adverbs connecting sentences (*besides, in addition, furthermore, however, etc.*)

Смислово изграждане на текста (кохерентност): adverbs connecting blocks of text (*first, second, next, then, finally*), единство на местоименията, употреба на *one*

ПРАВОПИС И ПУНКТУАЦИЯ

Преговор и систематизиране на изучените правописни правила и пунктуация (напр. правилата за добавяне на окончания и наставки: *-s/-es/-ies, -ing, -er, -est, -ed, -th, -ieth, -ly*)

Въвеждане на нови знания за:

- някои графемно-фонемни съответствия;
- някои фонемно-графемни съответствия;
- омографи;
- различителна функция на пунктуацията при определителните подчинени изречения (*defining and non-defining relative clauses*);
- оформяне на непряка реч.

ЛЕКСИКА

Лексикалният минимум включва основни лексикални единици, необходими за осъществяване на комуникация на прагово ниво по предвидените в програмата тематични области.

	поставената задача; • ученикът спазва изучените книжовни езикови норми (вкл. за правопис и пунктуация).	Лексикалният минимум включва още езикови средства за осъществяване на следните речеви актове: поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение, съгласие/несъгласие, благодарност, молба, покана, пожелания за празници, поздравления, предложения, планиране на съвместна дейност, разказване, описание, съпоставителна характеристика, изразяване на мнения и препоръки, преценка и изводи.
--	--	---

***Препоръчва се тематичните области 1, 2, 3 и 4 да се разработват в XI клас, а тематичните области 5 и 6 – в XII клас.**

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Годишен брой часове за изучаване на модула в XI клас – 72 часа

Годишен брой часове за изучаване на модула в XII клас – 31 часа

Препоръчително разпределение на учебните часове за учебна година	XI клас	XII клас
За нови знания	36 часа	15 часа
За упражнения, преговор и обобщение	25 часа	9 часа
За проекти и собствени проучвания	7 часа	4 часа
За контрол и оценка	4 часа	3 часа

Текущи оценки за учебен срок	XI клас	XII клас
Писмени изпитвания и участие в работа в клас	минимум 2 оценки	минимум 1 оценка
Домашни работи и проекти	минимум 2 оценки	минимум 1 оценка
Контролни работи	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка

Допълнителни уточнения за модул „Писмено общуване“:

Езиковите знания, разписани в графа *Нови знания* от таблицата за *Учебно съдържание*, са обект на внимание и в модул „Устно общуване“. В тази част урочните единици от двата модула следва да се съгласуват в съдържателен план, за да се запази единна прогресията при поднасянето им и да се избегне припокриването.

Уменията за писмено общуване са интегрирани и свързани с темите. Подборът на текстовите разновидности трябва да е съобразен със спецификата и целите на всяко от комуникативните умения, например:

- за четене – автентични или адаптирани текстове като приказки, разкази, анекдоти, реклами, менюта, разписания, указания, обяви, проспекти, писма, електронни съобщения и др.;
- за писане – оригинални, авторски текстове като напр. съобщение, бележка, официално писмо, описание, разказ и др.

ПРОЕКТ

**УЧЕБНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК
ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В1
МОДУЛ „ЕЗИК И КУЛТУРА“**

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по английски език във втори гимназиален етап на средната степен на образование е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Език и култура“ и „Езикови практики“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“ и „Писмено общуване“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложи в програмата на съответния модул. В модулите „Език и култура“ и „Езикови практики“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по английски език за модул „Език и култура“ за ученици от XI и XII клас, които след неинтензивно и неразширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В1 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Програмата следва спираловидния принцип на повторимост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящ се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по английски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за постигане на описаното ниво на езикова компетентност чрез стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и чрез насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати	Нови знания
1. История и съвременност	Познавателна компетентност	
1.1. Англоезичният свят: Великобритания и страните от Британската общност, САЩ и Австралия	В резултат на обучението ученикът: <ul style="list-style-type: none"> • познава основни факти, свързани с историята, географията, политическото и социалното устройство на страната/страните на изучавания език; 	<ul style="list-style-type: none"> • географско разположение и особености на страните от англоезичния свят; • характеристики на населението – произход и състав/етническа и религиозна принадлежност; • основни региони и населени места/градове;
1.2. Политическо управление и законност (Великобритания и САЩ)	<ul style="list-style-type: none"> • познава някои от най-изтъкнатите автори/творци и техните най-бележити произведения/творби от областта на литературата, музиката, изобразителното изкуство, киното и др. в страната/страните на изучавания език; • познава структурата на образователната система и основните научни достижения в страната/страните на изучавания език; • познава особеностите на ежедневието, бита, традициите и празниците в страната/страните на изучавания език; 	<ul style="list-style-type: none"> • институцията на кралската власт и Парламентът във Великобритания; • парламентарно устройство на САЩ: президентската власт и Конгресът (Сенат и Камара на представителите); • основно понятие за конституция, политически партии и избирателна система; • законов ред (полиция и полицейски служители, Скотланд ярд, ФБР и ЦРУ) и прецедентно/обичайно право;
1.3. Историческа памет – бележити събития и изтъкнати личности (Великобритания и САЩ)	<ul style="list-style-type: none"> • познава типичните поведенчески модели (напр. при поздрав, при отправяне на покана и т.н.) и знае как да реагира адекватно според възприетите норми на поведение в страната/страните на изучавания език; 	<ul style="list-style-type: none"> • коренните жители на Великобритания и чуждестранните нашественици (викинги, римляни, нормани); Златният век на кралица Елизабет, кралица Виктория и Британската империя; • коренните жители на Америка; първите заселници от Европа; войната между Севера и Юга; Денят на независимостта на САЩ.
2. Културни традиции и празници	<ul style="list-style-type: none"> • разбира основните културни ценности и вярвания на носителите на изучавания език. 	
2.1. Национални празници и културни символи		<ul style="list-style-type: none"> • национални празници и чествания: Halloween, Guy Fawkes' Day, St. Patrick's Day; Thanksgiving Day, Independence Day (4th July) и др.; • английската Коледа и Нова година, Великден; • културните символи – напр. националното знаме; статуята на свободата и др.;

2.2. Традиции в образованието	<p>Поведенческа компетентност</p> <p>В резултат на обучението ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> открива/идентифицира проявленията на културното разнообразие; 	<ul style="list-style-type: none"> основни характеристики на английската и американската образователна система; елитни училища и университети – напр. Итън, Оксфорд, Кеймбридж, Харвърд и др.;
2.3. Научно-технически прогрес и основни достижения	<ul style="list-style-type: none"> осмисля/интерпретира смисъла и значението на културното различие (напр. даден факт или явление от чуждата култура) в рамките на съответния културен контекст; 	<ul style="list-style-type: none"> бележити учени и техните открития – напр. Джеймс Уот, Исак Нютън, Александър Флеминг, Александър Бел, Нийл Амстронг, Джон Атанасов и др.;
2.4. Културно-исторически паметници и бележити средища на културата и изкуството	<ul style="list-style-type: none"> сравнява и съпоставя, открива прилики и разлики между родната и културата/културите на носителите на изучавания език; в контекст на многоезичие прави подобни културни паралели и с останалите езици и култури, които познава. 	<ul style="list-style-type: none"> културно-исторически паметници и музеи – напр. Стоунхендж, Британският музей и др.; бележити културни средища – напр. Кралският театър, Бродуей и Холивуд.
<p>3. Литература и изкуство</p>		
3.1. Шедьоври в литературното наследство	<p>Ценностна компетентност</p> <p>В резултат на обучението ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> проявява отвореност и любознателност към културното разнообразие; 	<ul style="list-style-type: none"> изтъкнати английски писатели и поети и техните произведения – напр. Уилям Шекспир, Даниел Дефо, Джонатан Суифт, Чарлз Дикенс, Оскар Уайлд, сестрите Бронте, Джейн Остин, Джорж Бърнард Шоу, Агата Кристи, Сър Артър Конън Дойл, Джоан Роулинг и др.; изтъкнати американски писатели и поети и техните произведения – напр. Марк Твен, Ърнест Хемингуей, Джек Лондон, Рей Бредбъри и др.;
3.2. Незабравими филмови ленти	<ul style="list-style-type: none"> проявява толерантност и се въздържа от изяви на недоверие, предразсъдъци и негативно отношение към различията; проявява чувствителност към различието, вкл. и усет за потенциален межкултурен конфликт, както и такт при избягването му или неговото преодоляване; 	<ul style="list-style-type: none"> незабравими филми и актуални кинохитове (вкл. от анимационното кино и мюзикълите); изтъкнати актьори и режисьори; филмови награди и церемонии;
3.3. Музикални икони – класика и съвремие	<ul style="list-style-type: none"> проявява респект и уважение към културното различие, като не подценява достойнството и самобитността на родната култура; 	<ul style="list-style-type: none"> някои основни музикални стилове и техните най-изявени представители (композитори и изпълнители) – напр. Гершуин, Луи Амстронг, Бийтълс, Ения и др.
4. Етикет на общуване		

<p>4.1. Културни стереотипи и поведенчески модели, културни ценности и вярвания</p>	<ul style="list-style-type: none"> • умее да съпреживява и да изрази съпричастност към чувствата, вярванията и ценностите на носителите на изучавания език, както и към носители на други езици, които използват изучавания език като средство за комуникация. <p>Стратегическа компетентност</p> <p>В резултат на обучението ученикът:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • речеви стереотипи, ситуативни и комуникативни клишета съобразно регистъра на речта (напр. изразяване и реагиране на молба, извинение, комплимент, съчувствие, различни емоции, като радост, разочарование и др., даване на лично мнение и/или оценка, намесване в разговор и др.); • отражение на културните стереотипи в езика – културно-специфични метафори и модели на образност, някои идиоми и поговорки, традиционни анекдоти и приказки;
<p>4.2. Културни практики на идентичност в ежедневието</p>	<ul style="list-style-type: none"> • прилага стратегии за успешна межкултурна комуникация, вкл. и компенсаторни стратегии, за да избегне недоразумение при взаимодействието с представителите на другата културна общност, като отчита културните специфики (напр. вярвания, ценности, приети модели на поведение и пр.) на участниците в ситуацията на межкултурно общуване. 	<ul style="list-style-type: none"> • традиционни занимания и любими дейности: напр. пиенето на чай, английският пъб, голфът и конните надбягвания; английските клубове; междусъседските взаимоотношения и благотворителността; семейният пикник или барбекю и др.; • младежки културни стереотипи (напр. облекло, вкусове и типични занимания);
<p>4.3. Традиционни медии</p>		<ul style="list-style-type: none"> • основни британски и американски печатни издания (вестници, списания) и връзката им със социалните слоеве в обществото; • електронните медии: радио и телевизия (популярни програми и любими предавания).

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Годишен брой часове за изучаване на модула в XI клас – 0 часа

Годишен брой часове за изучаване на модула в XII клас – 31 часа

Препоръчително разпределение на учебните часове за учебна година	XII клас
За нови знания	16 часа
За упражнения, преговор и обобщение	6 часа
За проекти и собствени проучвания	7 часа
За контрол и оценка	2 часа

Текущи оценки за учебен срок	XII клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас (практически задачи, групови дискусии)	минимум 1 оценка
Домашни работи и проекти	минимум 1 оценка
Контролни работи	минимум 1 оценка

Допълнителни уточнения за модул „Език и култура“:

Описанието на новите знания в програмата няма изчерпателен и/или затворен характер – изброените примери в съответните тематични области имат по-скоро илюстративна цел и могат да бъдат допълвани и разширявани според интересите на учениците, т.е. залага се на проектната работа и самостоятелните проучвания на учениците по темите според интересите им.

Межкултурните знания следва да се поднасят в дух на толерантност към различието и в съпоставителен план със съответните проявления в родната култура.

**УЧЕБНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК
ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В1**

МОДУЛ „ЕЗИКОВИ ПРАКТИКИ“

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по английски език във втори гимназиален етап на средната степен на образование е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Език и култура“ и „Езикови практики“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“ и „Писмено общуване“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложи в програмата на съответния модул. В модулите „Език и култура“ и „Езикови практики“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по английски език за модул „Езикови практики“ за ученици от XI и XII клас, които след неинтензивно и неразширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В1 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Програмата следва спираловидния принцип на повторимост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящ се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по английски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за постигане на описаното ниво на езикова компетентност чрез стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и чрез насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати	Нови знания
<p>1. Рецептивни стратегии за комуникация на чужд език</p> <p>1.1. Практики в устната реч</p> <p>1.2. Практики в писмената реч</p> <p>2. Продуктивни стратегии за комуникация на чужд език</p> <p>2.1. Практики в устната реч</p> <p>2.2. Практики в писмената реч</p> <p>3. Език в употреба</p> <p>3.1. Граматичен строй на езика</p>	<p>1. Познавателна компетентност</p> <p>В резултат на обучението си ученикът:</p> <p>1.1. Фонетика/правоговор</p> <ul style="list-style-type: none"> разпознава чуждоезиковите звукове и правилно ги учленява; познава особеностите на словесното ударение в чуждия език; познава особеностите на логическото ударение в изречението в чуждия език; познава особеностите на интонационните модели в чуждия език. <p>1.2. Правопис</p> <ul style="list-style-type: none"> разпознава графемите на чуждия език; познава буквените съчетания и звуковете им съответствия на чуждия език; познава правописните и пунктуационните правила на чуждия език. <p>1.3. Граматика</p> <ul style="list-style-type: none"> осъзнава граматичните единици като единство от форма, значение и употреба; познава граматичните категории на чуждия език и езиковите средства за тяхното изразяване – според очакваното езиково ниво (B1); познава правилата за граматичния строеж на езика – според очакваното езиково ниво (B1). <p>1.4. Лексика</p> <ul style="list-style-type: none"> осъзнава лексикалните единици като единство от форма (правопис и произношение), значение и употреба; познава основните видове значение на думите – разбира техния буквален смисъл и метафорична употреба; познава основните лексикални връзки между думите (напр. 	<p>ЕЗИКОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ</p> <p>1. Фонетика</p> <p>Преговор и затвърждаване на основните фонетични и интонационни норми на произношение и правоговор в английския език в степен, необходима за успешна устна комуникация.</p> <p>2. Правопис и пунктуация</p> <p>Обобщаване на основните правописни и пунктуационни норми на английския език в степен, необходима за успешна писмена комуникация.</p> <p>3. Граматика: Морфология</p> <p>Преговор и функционална интеграция на усвоените морфологични знания в речевите умения за постигане на успешна комуникация.</p> <p><i>Съществително име</i></p> <p>Преговор и обобщаване на структурата и употребата на именната фраза (вкл. и на различните видове определители в нея). Затвърждаване на изучените граматични категории на съществителните имена (вид, число, определеност, притежание и др.) и на езиковите средства за изразяването им. Упражняване на словообразователните модели на съществителното.</p> <p><i>Прилагателно име</i></p> <p>Преговор и обобщаване на образуването, значението и употребата на формите на прилагателните имена в английския език (основна, сравнителна и</p>

<p>3.2. Лексикално богатство</p> <p>3.3. Правописни и правоговорни норми на книжовния език</p> <p>3.4. Официален и неофициален регистър на речта</p>	<p>синоними, антоними и др.) – според очакваното ниво (B1);</p> <ul style="list-style-type: none"> познава словообразователните модели в чуждия език – според очакваното ниво (B1). <p>1.5. Словесни действия/езикови функции</p> <ul style="list-style-type: none"> осъзнава словесните действия/езиковите функции като единство от форма (езикови средства за изразяване на действието), значение и употреба; познава широк набор от словесни модели за общуване на чуждия език (напр. поздрав, молба, извинение, изразяване на съгласие или несъгласие и др.); познава различните езикови средства, които могат да изразят една и съща езикова функция. <p>2. Прагматико-стратегическа компетентност</p> <p>Общи езикови умения и навици:</p> <ul style="list-style-type: none"> за езикова догадка на значението на непознатите езикови елементи от контекст; за трансфер на усвоените езикови знания към нов контекст на употреба; за подчиняване на езиковите знания на комуникативното намерение; за използване на компенсаторни комуникативни стратегии в ситуации на общуване, когато е налице дефицит на езиковите средства, с които ученикът разполага. <p>В резултат на обучението си ученикът:</p> <p>2.1. Фонетика/правоговор</p> <ul style="list-style-type: none"> разбира, когато се говори на книжовен, недиалектен език с нормално темпо, ясна дикция и стандартно произношение; правилно учленява чуждоезиковите звукове; поставя правилно словесното ударение при изговор на лексикални единици в изолация или в свързано изказване, както и логическото ударение в изречението; използва правилно и уместно особеностите на интонационните модели в чуждия език; 	<p>превъзходна). Упражняване на основните словообразователни модели на прилагателното.</p> <p>Местоимение</p> <p>Преговор и обобщаване на формообразуването, значението и употребата на изучените видове местоимения в английския език.</p> <p>Числително име</p> <p>Преговор и обобщаване на формата, значението и употребата на числителните бройни и числителните редни в английския език.</p> <p>Глагол</p> <p>Преговор и обобщаване на структурата и употребата на глаголната фраза. Затвърждаване на изучените граматични категории на глагола в английския език (време, вид, наклонение, залог, модалност и др.) и на езиковите средства за изразяването им. Упражняване на основните словообразователни модели на глагола. Разширяване на знанията за фразовите глаголи.</p> <p>Наречие</p> <p>Преговор и обобщаване на формата (основна, сравнителна и превъзходна), значението и употребата на различните видове наречия в английския език. Затвърждаване на знанията за мястото на наречието в изречението.</p> <p>Служебни части на речта</p> <p>Преговор и систематизиране на знанията за значението и употребата на:</p> <ul style="list-style-type: none"> предлози; съюзи и съюзни думи; частици, междуметия и др.
--	---	--

- говори с ясна дикция и стандартно произношение, което не възпрепятства разбирането.

2.2. Правопис

- изписва правилно графемите на чуждия език;
- изписва и изговаря правилно буквените съчетания и звуковите им съответствия на чуждия език;
- спазва изучените правописни и пунктуационни норми на книжовния език.

2.3. Граматика

- разпознава и осмисля употребата на изучените понятийни категории и граматически структури (вкл. и за изграждане на логическите връзки в строежа на текста);
- в контекст на контролирана употреба използва правилно и уместно изучените понятийни категории и граматически структури, като спазва изучените правила за граматичния строеж на езика;
- при свободна комуникативна употреба прилага уверено сравнително богат набор от изучените граматически структури и форми, като ги подчинява на комуникативното намерение.

2.4. Лексика

- открива и осмисля употребата на изучените понятийни категории и лексикални единици (думи и изрази) в контекст (вкл. и за изграждане на логическите връзки в строежа на текста);
- в контекст на контролирана употреба използва правилно и уместно изучените понятийни категории и лексикални единици, като борави правилно с изучените словообразователни модели и прилага уместно основните лексикални връзки между думите и изразите;
- при свободна комуникативна употреба използва уверено сравнително богат набор от изучените лексикални единици, като ги подчинява на комуникативното намерение.

2.5. Словесни действия/езикови функции

- открива и осмисля употребата на словесните действия (езиковата

4. Граматика: Синтаксис

Преговор и функционална интеграция на усвоените знания за синтактичната структура на английския език в речевите умения за постигане на успешна комуникация.

Синтаксис на простото изречение

Преговор и обобщаване на начините за изразяване на субект, предикат и обект на действието в простото изречение; сказуемно определение и обстоятелствено пояснение. Затвърждаване на основните синтактични модели в английския език (вкл. и емфатични). Упражняване на съгласуването между подлога и сказуемото.

Синтаксис на сложното изречение

Преговор и обобщаване на изучените видове сложни съчинени и сложни съставни изречения (вкл. и езиковите средства за изразяване на връзките между тях).

Пряка и непряка реч

Преговор и систематизиране на знанията за предаването на пряка в непряка реч в английския език. Обобщаване на правилата за съгласуване на времената.

5. Граматика на текста

Синтактична свързаност (кохезия)

Преговор и систематизиране на знанията за осъществяване на синтактичната свързаност (кохезията) в текста – напр. чрез думи и изрази за връзка между изреченията и параграфите.

Смислово изграждане на текста (кохерентност)

Преговор и систематизиране на знанията за осъществяване на смисловото единство на текста

	<p>функция) за пълноценно общуване на чуждия език;</p> <ul style="list-style-type: none"> • в контекст на контролирана употреба използва правилно и уместно изучените словесни действия и поведенчески модели (напр. поздрав, молба, извинение, изразяване на съгласие или несъгласие и др.); • при свободна комуникативна употреба използва уверено широк набор от изучени словесни действия и модели (напр. поздрав, молба, извинение, изразяване на съгласие или несъгласие и др.), като ги подчинява на комуникативното намерение. 	<p>(кохерентност).</p> <p>6. Лексика Обобщаване и систематизиране на изучените лексикални единици, необходими за самостоятелно ползване на езика по предвидените в програмата тематични области.</p>
--	--	---

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Годишен брой часове за изучаване на модула в XI клас – 0 часа

Годишен брой часове за изучаване на модула в XII клас – 31 часа

Препоръчително разпределение на учебните часове за учебна година	XII клас
За нови знания	3 часа
За упражнения, преговор и обобщение	21 часа
За проекти и собствени проучвания	4 часа
За контрол и оценка	3 часа

Текущи оценки за учебен срок	XII клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас (практически задачи, групови дискусии)	минимум 1 оценка
Домашни работи и проекти	минимум 1 оценка
Контролни работи	минимум 1 оценка

**УЧЕБНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК
ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В2**

МОДУЛ „УСТНО ОБЩУВАНЕ“

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по английски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Езикът чрез литературата“ и „Култура и межкултурно общуване“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“, „Писмено общуване“ и „Езикът чрез литературата“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложи в програмата на съответния модул. В модул „Култура и межкултурно общуване“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по английски език за модул „Устно общуване“ за ученици от XI и XII клас, които след интензивно или разширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В2 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Програмата следва спираловидния принцип на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящ се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по английски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и за самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати по умения	Нови знания
Устно общуване - слушане и говорене		
<p>1.* Човекът в съвременния свят</p> <p>1.1. Държава и институции. Гражданско общество</p> <p>1.2. Социална ангажираност. Доброволчество</p> <p>2.* Човек и наука</p> <p>2.1. Земя и Космос. Овластяване на Космоса – реалност и фантастика</p> <p>2.2. Обществени науки – постижения и перспективи</p>	<p>СЛУШАНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира основната информация от автентични сложни текстове от различни стилове и жанрове; • да разбира детайлно автентична реч от различни тематични области на стандартен език при различно темпо на говорене; • да разбира сложни конструкции, често употребявани идиоматични и разговорни изрази, да извлича имплицитна информация, като се опира на общите си знания, култура и опит; • да следи аргументацията на позната тема, дори когато логическите структура и връзки не са ясно изразени. <p>ГОВОРЕНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <p>При диалогична реч</p> <ul style="list-style-type: none"> • да участва в различни форми на спонтанна и подготвена диалогична реч и да реагира адекватно на ситуация чрез подходящо подбрани и съответстващи на стила езикови средства; • да формулира аргументирано, ясно и точно изказванията си в съответствие със ситуацията; • да разбира и обменя информация и мнения по 	<p>ГРАМАТИКА</p> <p>Придобитите граматични знания се разширяват и задълбочават, като се акцентира върху трудностите на английската граматична система и се обръща внимание на взаимовръзката между форма и съдържание, морфосинтаксис и семантика. Въвеждат се знания за организация на дискурса.</p> <p>I. МОРФОЛОГИЯ</p> <p>Глагол</p> <p>Действия, свързани с настоящия момент (Present Tenses, Future Simple Tense – <i>Boys will be boys.</i>)</p> <p>Действия, свързани с минал момент (Past Tenses, Present Perfect, Future in the Past)</p> <p>Действия, свързани с бъдещ момент (Future Tenses, Present Simple and Progressive Tenses, to be going+inf)</p> <p>Страдателен залог върху подлога на подчинено допълнително изречение – Subject-raising (<i>He is said to...</i>)</p> <p>Употреба на инфинитив: извършител на действието, изразено чрез инфинитив (<i>I want him/us/them, etc. to do sth</i>)</p> <p>Употреба на герундий: извършител на действието, изразено чрез герундий (<i>I dislike your/his/their, etc. doing sth; I saw him/you/them, etc. doing sth</i>)</p> <p>Subjunctive и заместители на Subjunctive (<i>I suggest that he (should) do it.</i>)</p> <p>Съществително име</p> <p>Род на съществителното име: олицетворяване на животни, предмети и абстрактни понятия в художествената литература</p>

<p>3. Медии и информация</p> <p>3.1. Езикът на медиите</p> <p>3.2. Силата на словото</p>	<p>широк кръг от изучавани теми;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да говори непринудено и свободно, с нормално темпо, без видимо затруднение в подбора на думите, със стандартно произношение и интонация; • да участва като медиатор в двуезичен разговор на ежедневни теми; • да владее компенсаторни комуникативни стратегии. 	<p>II. СИНТАКСИС</p> <p>Заместване на глагол с пропредикати: do, be, have, will (<i>So do I. Neither will he.</i>)</p> <p>Използване на скъсен инфинитив (<i>I don't want to.</i>)</p> <p>Елипса (изпускане на части от изречението)</p> <p>Емфатично do (<i>I do believe him.</i>)</p>
<p>4. Личност и общество</p> <p>4.1. Идентичност и ценности</p> <p>4.2. Историческа памет и приемственост</p>	<p>При монологична реч</p> <ul style="list-style-type: none"> • да представя самостоятелно подготвени изложения по различни теми; • да съобразява устната си реч (логически и езиково) с целите, аудиторията и ситуацията; • да говори свободно и правилно, с нормално темпо, със стандартно произношение, като използва богат репертоар от езикови средства, в зависимост от контекста и ситуацията. 	<p>ЛЕКСИКА</p> <p>Лексикалният минимум включва основни лексикални единици, необходими за самостоятелно използване на езика по предвидените от програмата тематични области.</p> <p>Изучената лексика се активизира и систематизира и се разширяват знанията за нейната уместна употреба. Обогатяват се лексикалните полета, свързани с тематичните области, изучавани на предишните етапи от обучението по английски език. Обръща се внимание на съчетаемостта на думите – фразови глаголи, колокации, идиоми, стилистични фигури.</p> <p>Лексикалните единици се организират в синонимни гнезда, като се отчита употребата им в различни езикови регистри (книжен, разговорен, жаргонен), характерни за социокултурните сфери на общуване, както и в различните функционални стилове (художествен, административно-делови, научен, публицистичен, разговорен).</p> <p>Въвежда се неспециализирана основна терминология от предвидените по програмата тематични области.</p> <p>Включват се езикови средства за осъществяване на следните речеви актове на различни стилистични равнища (официално и разговорно): поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение, съгласие/несъгласие, благодарност, молба, покана, пожелания за празници, поздравления, предложения, описание, съпоставителна характеристика, планиране на съвместна дейност, разказване, изразяване на аргументирано мнение, преценка и изводи и др.</p>

*Препоръчва се тематичните области 1 и 2 да се разработват в XI клас, а тематичните области 3 и 4 – в XII клас.

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Годишен брой часове за изучаване на модула в XI клас – 36 часа

Годишен брой часове за изучаване на модула в XII клас – 31 часа

Препоръчително разпределение на учебните часове за учебна година	XI клас	XII клас
За нови знания	12 часа	10 часа
За упражнения, преговор и обобщение	10 часа	9 часа
За проекти и собствени проучвания	10 часа	8 часа
За контрол и оценка	4 часа	4 часа

Текущи оценки за учебен срок	XI клас	XII клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас	минимум 2 оценки	минимум 2 оценки
Домашни работи и проекти	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка

Допълнителни уточнения за модула „Устно общуване“:

Препоръчва се да се работи с автори и текстове от модулите „Езикът чрез литературата“ и „Култура и межкултурно общуване“. Една урочна единица следва да бъде с продължителност два учебни часа – последователни или слети в блок. Препоръчва се използването на интерактивни методи на преподаване, както и насърчаването на проектната работа и на самостоятелните проучвания на учениците по темите според интересите им.

УЧЕБНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В2

МОДУЛ „ПИСМЕНО ОБЩУВАНЕ“

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по английски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Езикът чрез литературата“ и „Култура и межкултурно общуване“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“, „Писмено общуване“ и „Езикът чрез литературата“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложи в програмата на съответния модул. В модул „Култура и межкултурно общуване“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по английски език за модул „Писмено общуване“ за ученици от XI и XII клас, които след интензивно или разширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В2 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Програмата следва спираловидния принцип на повторимост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящ се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по английски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и за самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати по умения	Нови знания
Писмено общуване - четене и писане		
<p>1.* Човекът в съвременния свят</p> <p>1.1. Държава и институции. Гражданско общество</p> <p>1.2. Социална ангажираност. Доброволчество</p> <p>2.* Човек и наука</p> <p>2.1. Земя и Космос. Овластяване на Космоса – реалност и фантастика</p> <p>2.2. Обществени науки – постижения и перспективи</p>	<p>ЧЕТЕНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира без речник основната идея на дълги текстове на познати теми от различни области, стилове и жанрове, като извлича значението на думите/фразите от контекста; • да осъзнава логиката на текста, текстовата свързаност и текстовите връзки и да разбира подробната информация в текстове от различни области, стилове и жанрове; • да интерпретира текстове от различни области, стилове и жанрове и да извлича от тях необходимата експлицитна и имплицитна информация; • да разбира сложни конструкции, често употребявани идиоматични и разговорни изрази, да разпознава разнообразни стилистични похвати и да ги тълкува правилно в рамките на контекста; • да търси, намира и използва творчески информация в интернет среда; • да осмисля информацията в текстовете, като се опира на общите си знания, култура и опит. <p>ПИСАНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да създава собствен логически свързан и структуриран текст (писмо, есе, доклад, резюме, анализ и др.) по даден проблем, с ясно 	<p>ГРАМАТИКА</p> <p>Придобитите граматични знания се разширяват и задълбочават, като се акцентира върху трудностите на английската граматична система и се обръща внимание на взаимовръзката между форма и съдържание, морфосинтаксис и семантика. Въвеждат се знания за организация на дискурса.</p> <p>I. МОРФОЛОГИЯ</p> <p>Глагол</p> <p>Действия, свързани с настоящия момент (Present Tenses, Future Simple Tense – <i>Boys will be boys.</i>)</p> <p>Действия, свързани с минал момент (Past Tenses, Present Perfect, Future in the Past)</p> <p>Действия, свързани с бъдещ момент (Future Tenses, Present Simple and Progressive Tenses, to be going+inf)</p> <p>Страдателен залог върху подлога на подчинено допълнително изречение – Subject-raising (<i>He is said to...</i>)</p> <p>Употреба на инфинитив: извършител на действието, изразено чрез инфинитив (<i>I want him/us/them, etc. to do sth</i>)</p> <p>Употреба на герундий: извършител на действието, изразено чрез герундий (<i>I dislike your/his/their, etc. doing sth; I saw him/you/them, etc. doing sth</i>)</p> <p>Subjunctive и заместители на Subjunctive (<i>I suggest that he (should) do it.</i>)</p> <p>Съществително име</p> <p>Род на съществителното име: олицетворяване на животни, предмети и абстрактни понятия в художествената литература</p>

<p>3. Медии и информация</p> <p>3.1. Езикът на медиите</p> <p>3.2. Силата на словото</p> <p>4. Личност и общество</p> <p>4.1. Идентичност и ценности</p> <p>4.2. Историческа памет и приемственост</p>	<p>формулирана теза, съобразен с граматичните и правописните норми на езика, като използва специфични за стила и жанра изразни средства;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да аргументира позицията си с убедителни доказателства и подходящ илюстративен материал (таблици, статистики, схеми, графики, цитати); • да използва различни речници и справочна литература; • да прилага техническите изисквания за графично оформяне на текст; • да води записки по теми от изучаваните тематични области и да предава информацията точно и много близко до оригинала. 	<p>II. СИНТАКСИС</p> <p>Заместване на глагол с пропредици: do, be, have, will (<i>So do I. Neither will he.</i>)</p> <p>Използване на скъсен инфинитив (<i>I don't want to.</i>)</p> <p>Елипса (изпускане на части от изречението)</p> <p>Емфатично do (<i>I do believe him.</i>)</p> <p>ЛЕКСИКА</p> <p>Лексикалният минимум включва основни лексикални единици, необходими за самостоятелно използване на езика по предвидените от програмата тематични области.</p> <p>Изучената лексика се активизира и систематизира и се разширяват знанията за нейната уместна употреба. Обогатяват се лексикалните полета, свързани с тематичните области, изучавани на предишните етапи от обучението по английски език. Обръща се внимание на съчетаемостта на думите – фразови глаголи, колокации, идиоми, стилистични фигури.</p> <p>Лексикалните единици се организират в синонимни гнезда, като се отчита употребата им в различни езикови регистри (книжен, разговорен, жаргонен), характерни за социокултурните сфери на общуване, както и в различните функционални стилове (художествен, административно-делови, научен, публицистичен, разговорен).</p> <p>Въвежда се неспециализирана основна терминология от предвидените по програмата тематични области.</p> <p>Включват се езикови средства за осъществяване на следните речеви актове на различни стилистични равнища (официално и разговорно): поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение, съгласие/несъгласие, благодарност, молба, покана, пожелания за празници, поздравления, предложения, описание, съпоставителна характеристика, планиране на съвместна дейност, разказване, изразяване на аргументирано мнение, преценка и изводи и др.</p>
--	---	--

*Препоръчва се тематичните области 1 и 2 да се разработват в XI клас, а тематичните области 3 и 4 – в XII клас.

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Годишен брой часове за изучаване на модула в XI клас – 36 часа

Годишен брой часове за изучаване на модула в XII клас – 31 часа

Препоръчително разпределение на учебните часове за учебна година	XI клас	XII клас
За нови знания	12 часа	10 часа
За упражнения, преговор и обобщение	10 часа	9 часа
За проекти и собствени проучвания	10 часа	8 часа
За контрол и оценка	4 часа	4 часа

Текущи оценки за учебен срок	XI клас	XII клас
Писмени изпитвания и участие в работа в клас	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Домашни работи и проекти	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Контролни работи	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка

Допълнителни уточнения за модула „Писмено общуване“:

Препоръчва се да се работи с автори и текстове от модулите „Езикът чрез литературата“ и „Култура и межкултурно общуване“. Една урочна единица следва да бъде с продължителност два учебни часа – последователни или слети в блок. Препоръчва се използването на интерактивни методи на преподаване, както и насърчаването на проектната работа и на самостоятелните проучвания на учениците по темите според интересите им.

**УЧЕБНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК
ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В2**

МОДУЛ „ЕЗИКЪТ ЧРЕЗ ЛИТЕРАТУРАТА“

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по английски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Езикът чрез литературата“ и „Култура и межкултурно общуване“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“, „Писмено общуване“ и „Езикът чрез литературата“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложи в програмата на съответния модул. В модул „Култура и межкултурно общуване“ се посочват очаквани резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по английски език за модул „Езикът чрез литературата“ за ученици от XI и XII клас, които след интензивно или разширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, трябва да постигнат ниво В2 по Общата европейска езикова рамка в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Програмата следва спираловидния принцип на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящ се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по английски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и за самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати	Нови знания
<p>1.* ЧОВЕКЪТ И ДРУГИТЕ</p> <p>1.1. Семейството (4 часа за нови знания)</p>	<p>СЛУШАНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира автентични художествени текстове от основните стилове и жанрове и изказвания за тях, представени от различни източници (жива реч, аудио- и видеоматериали); • да разбира основната информация в текста; • да разбира основната тема, идеи и проблеми в текста; • да разбира подробната и имплицитната информация в текста; 	<ul style="list-style-type: none"> • Джефри Чосър, <i>Кентърбърийски разкази</i>, "Разказът на Батската невеста" (откъс по избор). Светът на Средновековието. Готика и готическа литература • Джейн Остин, <i>Гордост и предразсъдъци</i> (откъс по избор). Англия от началото на XIX в. Роман. Сюжет и герои. Ирония • Тенеси Уилямс, <i>Стъклената менажерия</i> (откъс по избор). Разпадане на семейството в модерната епоха. Екзистенциалната самота. Психологическа драма
<p>1.2. Детството (4 часа за нови знания)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • да разбира информацията в текстовете, като се опира на знанията и уменията си в други области (наука, култура и др.); • да разбира позицията и намерението на автора/говорещия; • да разбира логическата и езиковата свързаност на текста. 	<ul style="list-style-type: none"> • У. Уърдсуърт, <i>My heart leaps up</i>. Романтичката представа за детето. Романтизъм – идеология и поетика • Чарлс Дикенс, <i>Оливър Туист</i> (откъс по избор). Викторианската представата за невинното дете • Марк Твен, <i>Приключенията на Хъкълбери Фин</i>. (откъс по избор). Америка на XIX век. Романът на израстването и рамката на пътешествието. Хумор
<p>1.3. Приятелството (3 часа за нови знания)</p>	<p>ЧЕТЕНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира автентични художествени текстове от различни стилове и жанрове и отзиви (рецензии) за тях; • да разбира основната информация в текста; 	<ul style="list-style-type: none"> • Уилям Шекспир, <i>Сонети</i> (сонет по избор). Приятелят като друг "аз". Платонически идеал и земна любов. Ренесансовият сонет • Дж. Р. Р. Толкин, <i>Властелинът на пръстените</i> (откъс по избор). Мит, символ и алегория • Джон Стайнбек, <i>За мишките и хората</i> (откъс по избор)

1.4. Любовта (3 часа за нови знания)	<ul style="list-style-type: none"> • да определя основната тема, идеи и проблеми в текста; • да разбира подробната и имплицитната информация в текста; • да разбира информацията в текстовете, като се опира на знанията и уменията си в други области (наука, култура и др.); • да разбира позицията и намерението на автора в художествен текст и/или откъс от текст; 	<ul style="list-style-type: none"> • Уилям Шекспир, <i>Сън в лятна нощ</i> (откъс по избор). Ренесансова драма и театър. Сюжет. Персонажи. Пиеса в пиесата. Поетична драма • Емили Бронте, <i>Брулени хълмове</i> (откъс по избор) • Едгар Алън По, <i>На Елена</i>. Американски романтизъм. Връзки с европейските и българските символисти
<p>2.* ВЪПРОСЪТ ЗА ДРУГИЯ</p> <p>2.1. Светът на жената (2 часа за нови знания)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • да разбира логическата и езиковата свързаност на текста; • да разбира сложни конструкции, идиоматични изрази и основни художествени похвати; • да съзнава многозначността на художествения текст и образните (фигуративните) употреби на езика в него; • да извлича значението на фраза или израз въз основа на контекста. 	<ul style="list-style-type: none"> • Вирджиния Улф, <i>Три гвинеи/Мисис Далауей</i> (произведение и откъс по избор) • Жената в съвременната литература: Айрис Мърдок, Маргарет Драбъл, Дорис Лесинг (автор, произведение и откъс по избор) • Тони Морисън, <i>Възлюбена</i> (откъс по избор) Женска литература
2.2. Раса, етничност, глобализация (2 часа за нови знания)	<p>ГОВОРЕНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <p>При диалогична реч</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ричард Райт, <i>Роден син</i> (откъс по избор) • Лангстън Хюз, <i>И аз възпявам Америка/Отложена мечта</i> (стихотворение по избор) • Майа Анджелиу, <i>Знам защо нее птичката в клетката</i> (откъс по избор) Афро-американска литература
<p>3. ЧОВЕКЪТ И БОГ</p> <p>3.1. Бунт, грях и вина (2 часа за нови знания)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • да участва в различни форми на спонтанно и подготвено обсъждане на теми, идеи и проблеми от художествен текст (разговор, дискусия, интервю): <ul style="list-style-type: none"> - да започва, поддържа и завършва 	<ul style="list-style-type: none"> • Кристофър Марлоу, <i>Доктор Фаустус</i> (откъс по избор). Ренесансовата представа за човека. Пределите на човешкото. Свободата на избора • Джон Милтън, <i>Изгубеният Рай</i> (откъс по избор) Англия през XVII в. Реформацията и

3.2. Отсъстващият Бог (2 часа за нови знания)	<p>разговор при дискусия и интервю;</p> <ul style="list-style-type: none"> - да формулира аргументирано и логически свързано изказванията си; - да реагира адекватно на изказвания като използва подходящо подобрени езикови средства. 	<p>пуританската революция. Епос</p> <ul style="list-style-type: none"> • Уилям Шекспир, <i>Крал Лир</i> (откъс по избор) • Т. С. Елиът, <i>Кухите хора</i> (откъс по избор). Модернизъм – идеология и поетика • Кърт Вонегът, <i>Фарс или никога повече самота</i> (откъс по избор)
<p>4. ЧОВЕКЪТ В ПРИРОДАТА</p> <p>4.1. Преобразуване на природата (1 час за нови знания)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • да изразява и аргументира лична позиция по проблем от художествен текст; • да говори правилно и свободно, като използва разнообразни езикови средства; • да формулира изказванията си с произношение и интонация, отговарящи на езиковите норми; • да говори гладко и с нормално темпо. 	<ul style="list-style-type: none"> • Даниел Дефо, <i>Робинзон Крузо</i> (откъс по избор). Просвещение. Просвещенските идеи за човека и природата
4.2. Преклонение пред природата (1 час за нови знания)	<p>При монологична реч</p> <ul style="list-style-type: none"> • да прави спонтанни и подготвени изказвания по теми и проблеми от художествен текст (мнения, съобщения, презентации, доклади и др.); • да дефинира, описва, обяснява и оценява проблем от художествен текст; • да резюмира художествени текстове или откъси от тях; • да изразява, аргументира и защитава собствено мнение; • да формулира аргументирано и логически свързано изказванията си; • да говори правилно и свободно като 	<ul style="list-style-type: none"> • Поетите романтици: Уърдсуърд, Колридж, Байрон, Шели, Кийтс (автор и стихотворение по избор). Романтическите представи за природата • Херман Мелвил, <i>Моби Дик</i> (откъс по избор)
4.3. Неподчинената природа (1 час за нови знания)		
<p>5. ЧОВЕКЪТ В ОБЩЕСТВОТО</p> <p>5.1. Властта и враждебното общество (1 час за нови знания)</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Ф. Скот Фитцджералд, <i>Великият Гетсби</i> (откъс по избор). Изгубеното поколение • Джон Стайнбек, <i>Гроздовете на гнева</i> (откъс по избор)
5.2. Войната и нейните последици (1 час за нови знания)		<ul style="list-style-type: none"> • Греъм Грийн, <i>Тихият американец</i> (откъс по избор) • Джоузеф Хелър, <i>Параграф 22</i> (откъс по избор)
5.3. Протест и		<ul style="list-style-type: none"> • Кен Киси, <i>Полет над кукувиче гнездо</i> (откъс по

отчуждение (1 час за нови знания)	използва разнообразни езикови средства;	избор)
6. ВЪОБРАЖАЕМО И РЕАЛНО	<ul style="list-style-type: none"> • да формулира изказванията си с произношение и интонация, отговарящи на езиковите норми; • да говори гладко и с нормално темпо. 	<ul style="list-style-type: none"> • Харолд Пинтър, <i>Рожден ден</i> (откъс по избор). Театър на абсурда
6.1. Утопия и дистопия (2 часа за нови знания)	<p>ПИСАНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да създава собствен текст с ясно формулирана теза по проблем от художествен текст (коментар, анотация, резюме, есе и др.); 	<ul style="list-style-type: none"> • Джонатан Суифт, <i>Пътешествията на Гъливер</i> (откъс по избор) • Джордж Оруел, <i>1984</i> /Рей Брадбъри, <i>451 по Фаренхайт</i> (автор, произведение и откъс по избор) • Антъни Бърджис, <i>Портокал с часовников механизъм</i> (откъс по избор). Литература на постмодернизма
6.2. Въображаеми светове (1 час за нови знания)	<ul style="list-style-type: none"> • да изгражда логически свързан и структуриран текст, съответстващ на темата, адресата, стила и жанра и съобразен с граматичните и правописните норми на езика; 	<ul style="list-style-type: none"> • Дъглас Адамс, <i>Пътеводител на галактическия стопаджия</i> (откъс по избор). Фикционален свят
6.3. Въображение и наука (1 час за нови знания)	<ul style="list-style-type: none"> • да коментира, описва, обяснява и оценява проблем от художествен текст; 	<ul style="list-style-type: none"> • Айзък Азимов, <i>Аз, роботът</i> (откъс по избор). Жанрът научна фантастика (sci-fi)
6.4. Виртуалното (1 час за нови знания)	<ul style="list-style-type: none"> • да аргументира позицията си с убедителни доказателства и да използва подходящи примери; • да прилага стратегии и езикови средства за оформянето на текст (структуриране, кохезия и др.). 	<ul style="list-style-type: none"> • Литературата и медиите – кино, телевизия и интернет. Електронна литература. Примерен текст: Майкъл Джойс, <i>Следобед</i> (разказ)

***Препоръчва се тематичните области 1 и 2 да се разработват в XI клас, а тематичните области 3, 4, 5 и 6 – в XII клас.**

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Годишен брой часове за изучаване на модула в XI клас – 36 часа

Годишен брой часове за изучаване на модула в XII клас – 31 часа

Препоръчително разпределение на учебните часове за учебна година	XI клас	XII клас
За нови знания	18 часа	15 часа
За упражнения, преговор и обобщение	9 часа	8 часа
За проекти и собствени проучвания	6 часа	5 часа
За контрол и оценка	3 часа	3 часа

Текущи оценки за учебен срок	XI клас	XII клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас (практически задачи, групови дискусии)	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Домашни работи и проекти	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Контролни работи	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка

Допълнителни уточнения за модула „Езикът чрез литературата“:

Обучението в модула „Езикът чрез литературата“ предполага запознаване с **автентични художествени произведения (или откъси от тях)**, които задават рамка за тълкуване на обсъжданите проблеми и осигуряват основата за информирани дискусии по предложените теми. Препоръчва се да се следва разпределението на тематичните области по класове и да се работи с авторите и произведенията, посочени в колона *Нови знания*. **Предложените по темите автори и произведения са в някои случаи повече от един/едно, за да се даде възможност за избор.** Допустимо е използването на откъси от различни произведения по една и съща тема с цел да се направи съпоставка и да се открият смисловите, идейните и стилистичните различия между тях в контекста на тяхното създаване и с оглед на съвременното им възприемане.

Една урочна единица следва да бъде с продължителност два учебни часа – последователни или слети в блок. Препоръчва се използването на интерактивни методи на преподаване, както и насърчаването на проектната работа и на самостоятелните проучвания на учениците по темите според интересите им.

При четенето на отделните текстове учениците се насърчават да:

- събират самостоятелно информация за историческия и културния контекст, както и за автора на творбата. Тази дейност предполага самостоятелна работа и работа в екип с електронни бази данни и библиотечни фондове;
- откриват в изучавания текст особеностите на съответната епоха и на породилата ги социокултурна среда. Тази дейност ангажира връзки с модула „Култура и межкултурно общуване“ от профилираната подготовка по чужд език;
- дискутират смисъла и възприемането на произведенията на литературната класика през очите на съвременния млад читател;
- правят паралели между текстове от различни автори, школи, направления и епохи, на базата на тяхното третиране на тематичната област, към която тези текстове принадлежат;
- използват тематичните области като интерпретативна рамка за откриване на подтемите и идеите на разглеждания текст. Тази дейност ангажира интерпретативни умения, развивани в цялостния курс на обучение;
- дебатира върху разпознатите основни теми и изразяват и аргументират лично мнение върху тях в писмен и устен вид. Тази дейност предполага връзки с модулите „Писмено общуване“ и „Устно общуване“. Възможни конкретни форми – дискусия, работни групи, презентация, писмен проект, писмен коментар върху цитат, есе, интерпретативно съчинение, писмен отговор на литературен въпрос, както и симулационни игри, театрални постановки, използване на мултимедия;
- проследяват разгъването на сюжета и структурирането на текста. Тази дейност включва умения за резюмиране на съдържанието и сегментиране на неговото хронологично представяне. Ангажират се аналитични и структуриращи умения, развивани в целия курс на обучение;
- коментират героите на творбата и техните позиции, като изразяват собствено виждане върху тях. Тази дейност включва връзки с модулите „Писмено общуване“ и „Устно общуване“. Възможни конкретни форми – дискусия, работни групи, презентация, писмен проект, симулационни игри, театрални постановки, използване на мултимедия;
- анализират текстовете на формално ниво, като обръщат внимание на стиловите средства и езика като градивен материал и среда на литературното произведение;
- превеждат самостоятелно и обсъждат преводи на откъси от съвременни прозаични художествени текстове.

**УЧЕБНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК
ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В2**

МОДУЛ „КУЛТУРА И МЕЖДУКУЛТУРНО ОБЩУВАНЕ“

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по английски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Езикът чрез литературата“ и „Култура и межкултурно общуване“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“, „Писмено общуване“ и „Езикът чрез литературата“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложен в програмата на съответния модул. В модул „Култура и межкултурно общуване“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по английски език за модул „Култура и межкултурно общуване“ за ученици от XI и XII клас, които след интензивно или разширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В2 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Програмата следва спираловидния принцип на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящ се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по английски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и за самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати по компетентности	Нови знания
1. Институции, законност и ежедневни практики	Когнитивна (познавателна) <ul style="list-style-type: none"> да разбира в подробности текстове от различни източници, свързани със съвременността и модерните културни процеси в англоезичния свят; да сравнява културни събития, забележителности и тенденции от България и англоезичния свят; да познава популярните стереотипи за социокултурата на англоезичните култури; да намира, обработва и обобщава информация по дадена тема, свързана с определени културни събития, забележителности и тенденции в англоезичния свят; да осмисля различията в начина на възприемане на света и в езиковия изказ на български и английски; в контекст на многоезичие да прави културни паралели между езиците и културите, които познава. 	
1.1. Правова система и обичаи		<ul style="list-style-type: none"> обичайно право, видове адвокати, видове съдии и съдебни институции; конституция; партии; избирателна система; институцията на кралската власт, омбудсман и др. Видове местна власт. Двухамерната система на управление. Парламентарно устройство: Конгрес – Сенат (горна камара) и Камара на представителите (долна камара), Парламент – Камара на лордовете и Камара на общините; пиенето на чай; наблюдение на птици; конни надбягвания; клубове; дневни центрове за интеграция и др.; диетичната кока-кола и моловете; колежански спорт и „футболните майки“; модели на бунтарство, неконформизъм и заявена индивидуалност; начини на изразяване на принадлежност в ежедневието.
1.2. Политическа организация, институции и власт		
1.3. Културни практики на идентичност		
2. Културни скриптове		
2.1. Важни етапи в човешкия живот и техните проекции в ежедневието		<ul style="list-style-type: none"> раждане; избор на училище и завършване на средно образование; сватба и алтернативни модели на съжителство; майчинство и модели на отглеждане на

2.2. Организация на ежедневието	<p>Поведенческа</p> <ul style="list-style-type: none"> • да се ориентира и реагира адекватно в ежедневни ситуации в англоезична културна среда; • да изразява и аргументира в писмена и устна форма лична позиция в ситуации, свързани с културни събития, забележителности и тенденции от англоезичния свят; • да пренася опита си от родната култура и да го използва за придобиване на нов в англоезична културна среда; • да прилага нормите на речевия и поведенческия етикет и да използва подходящи регистри на общуване в съответствие с културния и ситуативния контекст; 	<p>деца; погребение и др.;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ученически и студентски живот; братства; еманципиране на индивида от семейството и самостоятелност; съседите; общност; грижа за възрастните; роднински връзки; правно решаване на междусъседски спорове; условия на труд; учителската професия и др.; • социални услуги – националната здравна система, жилищно настаняване, дневни центрове, доброволни социални дейности; • образование – видове училища; изпити; • популярни модели за прекарване на свободното време (посещение на клубове, библиотеки и четене, гости с преспиване, дни за игра, публични четения и представяния на книги и др.); • най-типични жестове и мимики; кодът на облеклото; • храненето като ежедневна практика (посещения на ресторанти през седмицата, ритуалът на семейния пикник, митът за кутията за обяд и др.).
2.3. Модели на невербална комуникация	<ul style="list-style-type: none"> • да разбира невербалното съдържание на посланието (жестове, мимика, поведение) на носителите на англоезични култури; • да установява и поддържа контакти с хора, които принадлежат към англоезичните култури и езикови общности; • да преодолява в межкултурното общуване популярните стереотипи за англоезичните култури; • да представя резултатите от самостоятелни проучвания за културни събития, забележителности и тенденции по зададена тема, свързана с културното многообразие на англоезичния свят; 	<ul style="list-style-type: none"> • градът като културно явление; културна маркираност на географията на града (гетото, ситито, даунтаун, „пош” и културни места); • понятието за и отношението към различните етноси; • ролята на историческото развитие за изграждането на етническа толерантност; • понятието за равенство и видове дискриминация; • национален характер/манталитет: колективизъм, патриотизъм, религиозност, справедливост и други основни ценности.
3. Космополитност, раса и етничност – история и съвременност		
3.1. Градът като емблема на космополитността		
3.2. Етносна и расова толерантност		
3.3. Развитие на космополитността във времето		
4. Авангардно изкуство и поп-култура. Съвременни		

<p>културни митове и икони</p>	<ul style="list-style-type: none"> да прилага знанията си за различни сфери на културния и обществения живот, като се съобразява с конкретната ситуация. 	
<p>4.1. Бележити средища на изкуството</p>		
<p>4.2. Видове медии. Ролята на жълтата преса. Интернет</p>	<p>Ценностна</p> <ul style="list-style-type: none"> да познава и се съобразява с ценностната система, заложенa в англоезичните култури; да разпознава и осмисля артефакти и културни символи от културите на англоезичните страни; да дава оценка и аргументира мнението си за информация от различни медийни източници, както и за произведения на изкуството от англоезичните култури; да сравнява собствената си оценка с тази на други участници в общуването за факти, събития и процеси от родната и англоезичните култури; 	<ul style="list-style-type: none"> Кралският театър, Тейт, Британският музей и Националната художествена галерия; Бродуей, Холивуд, Метрополитън, Музеят на модерното изкуство (Чикаго); читателски клубове и репертоарни/аматьорски театри; вестниците като институция („Таймс”, „Гардиан”, „Обзървър”, „Индипендънт”, „Ню Йорк таймс”, „Уошингтън пост”, „Чикаго трибюн”, „Ю Ес Ей тъдей” и др.); таблоидите и социалните слоеве („Сън”, „Дейли мейл”, „Дейли мирър”, „Нешънъл инкуайърър”, „Ню Йорк пост”, „Стар мегазин”); справочна информация в интернет (електронни библиотеки, виртуални музеи и изложби, учебни сайтове); общуване в интернет; социални мрежи; популярни (телевизионни) филми/филмови сериали.
<p>4.3. Кино и сценични изкуства</p>	<ul style="list-style-type: none"> да разбира етичната и моралната нагласа на другия в межкултурна среда; да проявява толерантност и емоционална съпричастност към англоезичните култури, без да омаловажава собствената си. 	
<p>5. Межкултурна комуникация – основни принципи и проблеми</p>		
<p>5.1. Културни стереотипи и толерантност</p>		
<p>5.2. Мултикултуралност и комуникативни кодове. Глобализация и транснационалност</p>	<p>Стратегическа</p> <ul style="list-style-type: none"> да използва набор от стратегии за успешно поддържане на контакти с хора от други култури (предимно англоезични); да решава проблеми на комуникацията, които възникват поради липса на умения у 	<ul style="list-style-type: none"> отражение на стереотипите в езика. Културно-специфични метафори и модели на образност. Идиомы и поговорки (идиомы, свързани с различни културни общности – холандската и шотландската култури като източник на мотивирани идиомы, индианската култура като източник на мотивирани идиомы); глобализация и културна специфичност; дигитализиране и унифициране на моделите на общуване; виртуални културни граници (различното съдържание

	събеседниците за установяване и поддържане на межкултурно общуване.	зад идентични знаци).
--	---	-----------------------

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Годишен брой часове за изучаване на модула в XI клас – 36 часа

Годишен брой часове за изучаване на модула в XII клас – 31 часа

Препоръчително разпределение на учебните часове за учебна година	XI клас	XII клас
За нови знания	18 часа	15 часа
За упражнения, преговор и обобщение	8 часа	7 часа
За проекти и собствени проучвания	7 часа	6 часа
За контрол и оценка	3 часа	3 часа

Текущи оценки за учебен срок	XI клас	XII клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас (практически задачи, групови дискусии)	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Домашни работи и проекти	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Контролни работи	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка

Допълнителни уточнения за модула „Култура и межкултурно общуване“:

Обучението в модула „Култура и межкултурно общуване“ предполага запознаване с определени метатекстове (теоретико-критични или теоретико-аналитични текстове), които задават рамка за тълкуване на обсъжданите събития, явления и факти и осигуряват основата за

информирани дискусии. В тази насока се препоръчва преподавателите да се запознаят задълбочено и в пълната им цялост със следните текстове и да решат каква част от тях ще поднесат на учениците под формата на нови знания при фронталната форма на обучение:

- Samovar, Lary, Porter, Richard and McDaniel, Edwin (2011) *Intercultural Communication: A Reader*. Wadsworth Publishing.
- Lustig, Myron and Jolene Koester (2009) *Intercultural Competence: Interpersonal Communication Across Cultures*. Pearson.
- Carbaugh, Donal (2005) *Cultures in Conversation*. Routledge.
- Oakland, John (2011) *British Civilization: An Introduction*. Routledge.
- Fox, Kate (2005) *Watching the English: The Hidden Rules of English Behaviour*. Hodder & Stoughton.
- Crowther, Jonathan (2005) *Oxford Guide to British and American Culture: For Learners of English*. Oxford University Press.

Всички текстове, подбрани за модула „Езикът чрез литературата”, организирани по тематични области, могат да се използват в часовете за модула „Култура и межкултурно общуване” при спазване на тематично единство и съответствие.

Препоръчва се използването на оригинални брошури и гидове от/за музеи и галерии.

Препоръчително е да се използват и оригинални статии и други материали от описаните медии (по избор).

Макар преподавателите да имат свободата да решат какви артефакти и текстове ще включат в преподаването, се препоръчват следните материали:

Книги

- Bennun, David (2006) *British as a Second Language*. Ebury Press.
- Clarke, Stephen (2011) *1000 years of annoying the French*. Black Swan.
- Crystal, Ben and Adam Russ (2010) *Sorry, I'm British!: An Insider's Guide to Britain from A to Z*. Oneworld Publications.
- Faul, Stephanie (2008) *The Xenophobe's Guide to the Americans (Xenophobe's Guides)*. Oval books.
- Johnston, Dileri (2000) *Speak American: A Survival Guide to the Language and Culture of the U.S.A.* Random House.
- Miall, Antony and David Milsted (2008) *The Xenophobe's Guide to the English (Xenophobe's Guides)*. Oval books.
- Mikes, George (1946) *How to be an Alien: A handbook for beginners and more advanced pupils*. Penguin.
- Mikes, George (1948) *How to Scrape Skies: the United States explored, rediscovered and explained*. Penguin.
- Mikes, George (1960) *How to Be Inimitable: coming of age in England*. Penguin.
- Mikes, George (1986) *How to be a Brit: A George Mikes Minibus*. Penguin.
- Wanning, Esther (2009) *United States of America (Culture Shock!): A Survival Guide to Customs and Etiquette*. Marshall Cavendish.
- Walmsley, Jane (2003) *Brit-think, Ameri-think: A Transatlantic Survival Guide*. Penguin books.